

ISBN 978-80-88168-48-5

SAFER INTERNET

WWW.

WiFi

ON-LINE ZOO

Daniela Drobna, Achmed Abdel-Salam

Vydavatel:

CZ.NIC, z. s. p. o.

Milešovská 5, 130 00 Praha 3

Edice CZ.NIC

www.nic.cz

2. vydání, Praha 2019 (1. vydání 2018)

Kniha vyšla jako 23. publikace v Edici CZ.NIC.

ISBN 978-80-88168-48-5

Přeloženo z německého originálu knihy *Der Online-Zoo*.

© 2018 Daniela Drobna, Achmed Abdel-Salam

Uvedená práce (dílo) podléhá licenci

Creative Commons Attribution-NonCommercial

-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)

CZ.NIC | SPRÁVCE
DOMÉNY CZ

ON-LINE ZOO

Daniela Drobna, Achmed Abdel-Salam

V on-line zoo je den
jako každý jiný.

Velcí i malí návštěvníci přicházejí,
aby se podívali na zvířátka a za krásného dne se prošli po zoo.
Zrovna přichází také její ředitelka Eliška.

Ředitelka Eliška zdraví návštěvníky, kteří do zoo přišli.

Dnes jich je hodně.
Ředitelka má radost především z těch nejmenších.

Je velice pyšná na svou on-line zoo, která není jako jiné zoologické zahrady.

On-line zoo je neobyčejná zoo!

Všetchna zvířátka, která v on-line zoo bydlí, používají Internet.
Mají Internet, počítače a mobilní telefony.

Ale proč zoo potřebuje Internet?
Proč zvířátka v zoo potřebují Internet?

Mají pro to spoustu důvodů.

Internet je důležitý...
...aby zvířátka mohla být v kontaktu se svými známými.

Když se lvovi stýská po rodině, může jí zavolat.
Maminka lvice mu může i na dálku připomenout,
aby si pořádně čistil zuby.

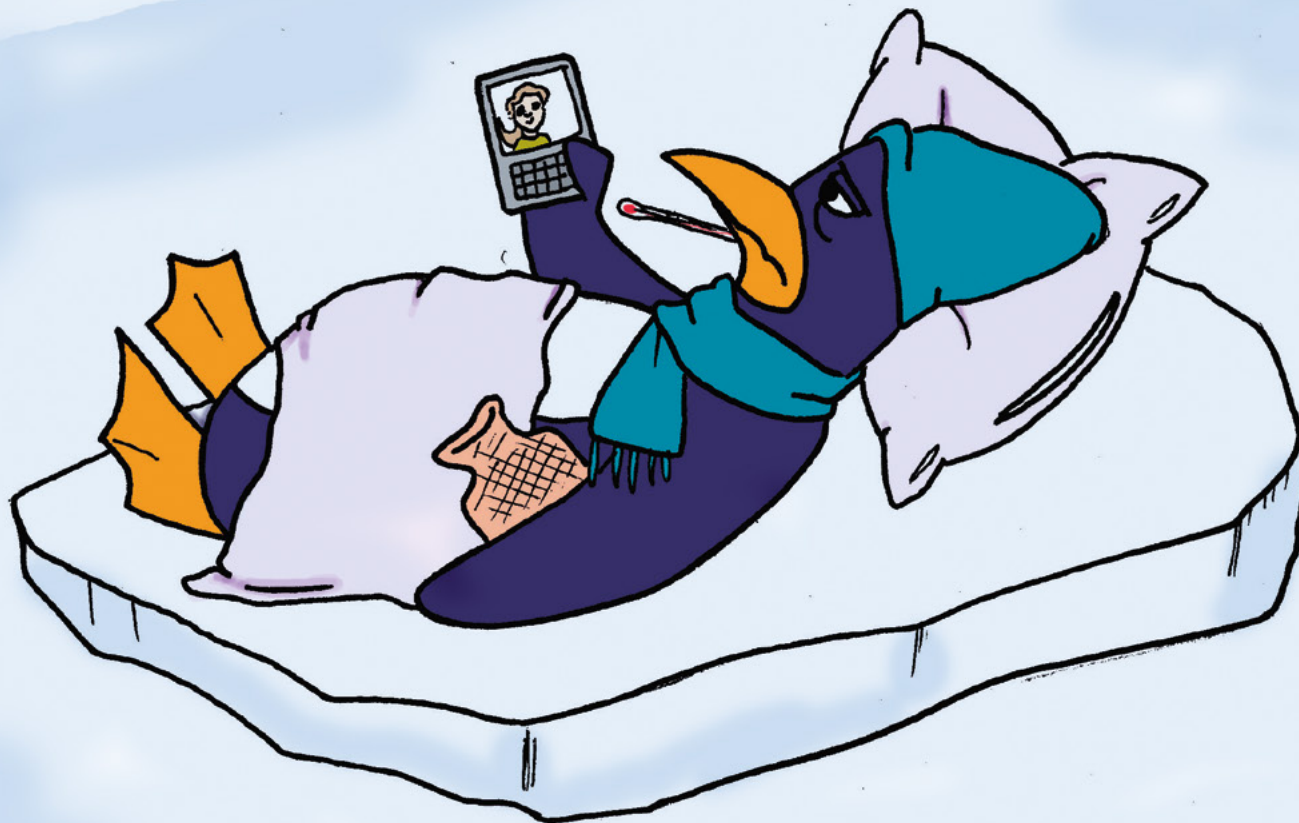

Internet je důležitý...
...aby se zvířátka mohla počít.

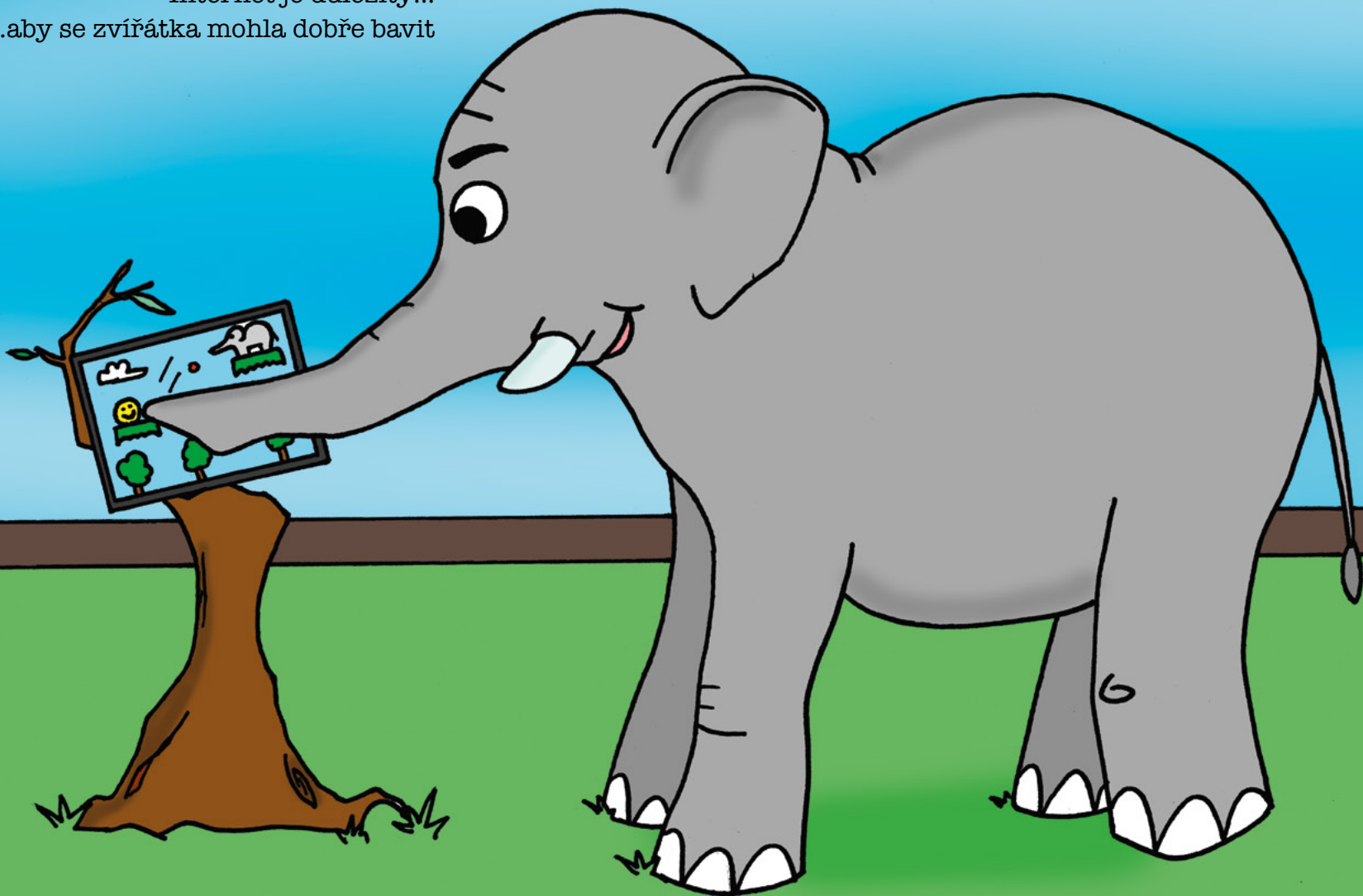
Medvěd hnědý se na počítači podívá, jaké bude počasí.
A zjistí, že zima ještě neskončila a že může v pohodě spát dál.

Internet je důležitý...
...aby si zvířátka mohla zavolat pomoc.

Tučňák je pořádně nachlazený, a tak to napíše
doktorce v zoo e-mailem.

Internet je důležitý...
...aby se zvířátka mohla dobře bavit

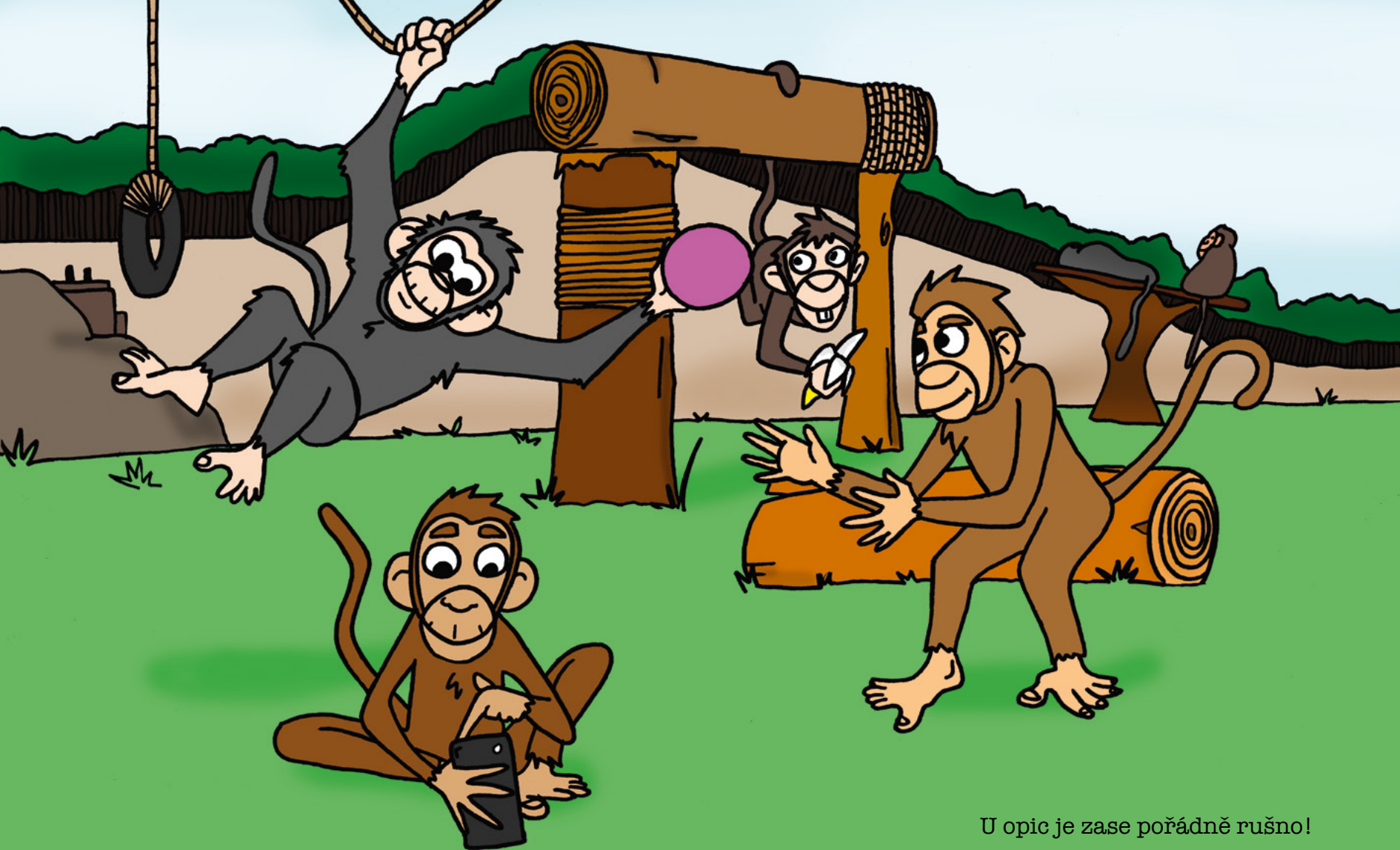

I v zoo může být někdy nuda.
Proto má slon radost, když si může na tabletu zahrát svou oblíbenou hru.

Ředitelka Eliška se chystá na svou obchůzku zoologickou zahradou. Dnes jako každý den navštíví všechna zvířátka.

Odložila aktovku a převlékla se do pracovního.
Hotovo. Teď může jít.

U opic je zase pořádně rušno!

Všechny si spolu hrají a dovádějí na prolézačkách. Houpou se, skáčou z jednoho stromu na druhý a hází si balónek.

Ale přece jen si spolu nehrají všechny opice.

Opičák Olda sedí sám v koutě.
Soustředěně se dívá do mobilu. Nedokáže odtrhnout
pohled od displeje a nevnímá, co se děje okolo něj.

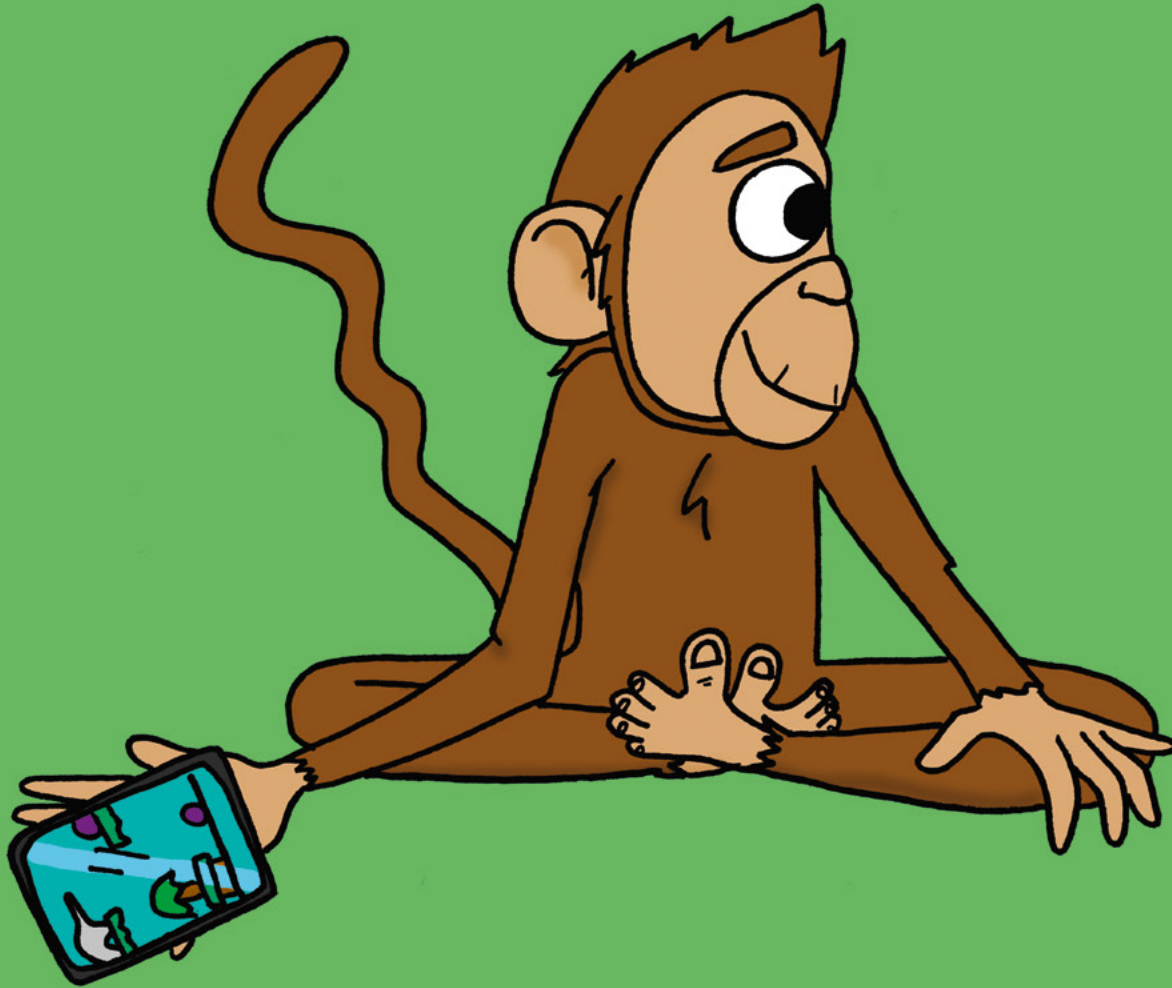
Ředitelka Eliška
si dělá starosti.
Zdraví opičku:

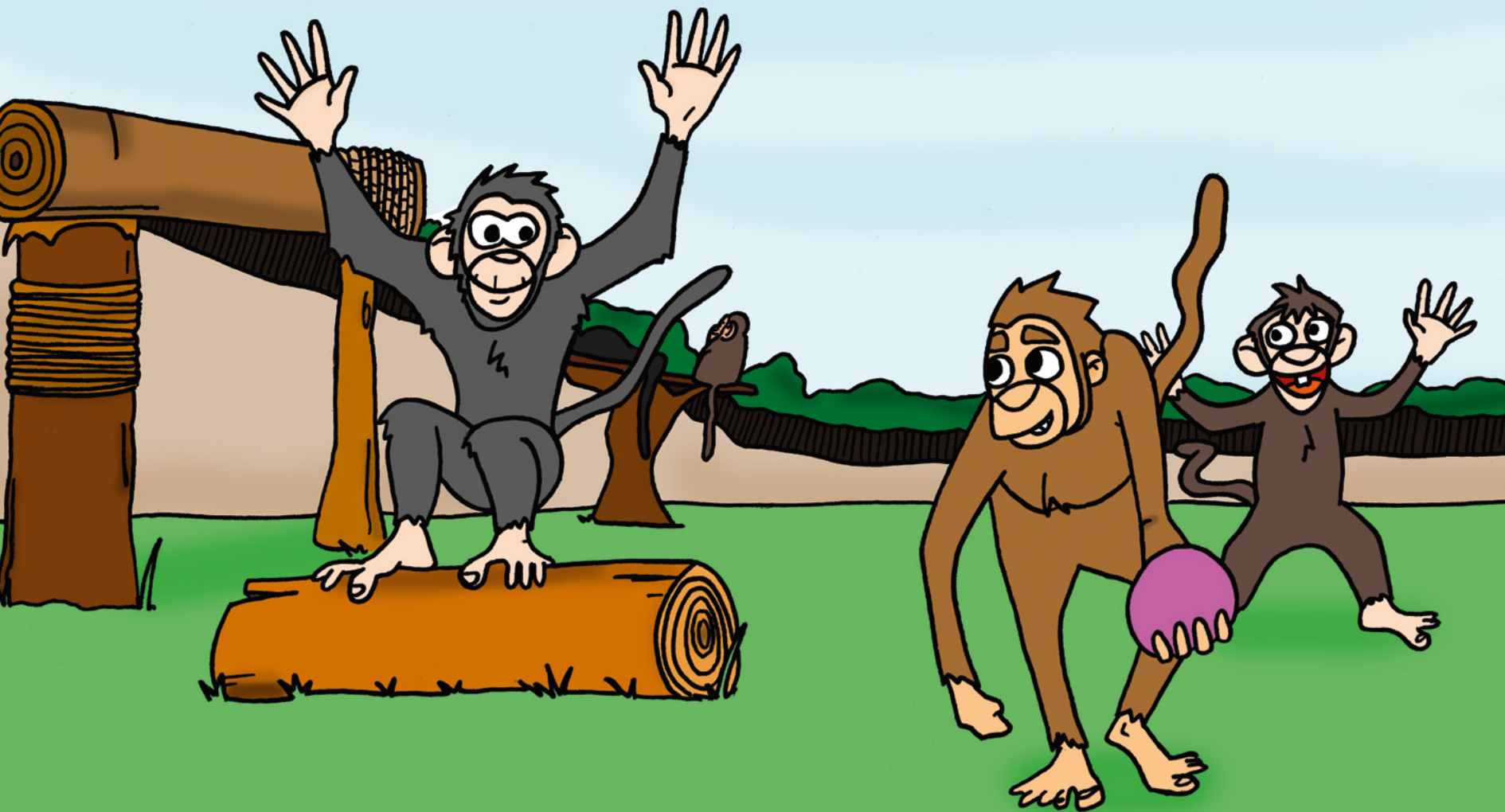
„Dobré ráno Oldo.
Proč si nehraješ
s ostatními?“

Olda jí ukazuje telefon a říká: „Vždyt’ si hraju. Nevidíš?“
Ředitelka Eliška se ho ptá: „Nechceš si hrát s ostatními
opicemi? Už začaly bez tebe.“

Olda se rozhlédl a vidí, že všichni kamarádi
a kamarádky společně dovádějí a dobře se baví.

Kvůli hraní s mobilem si toho ani nevšiml.

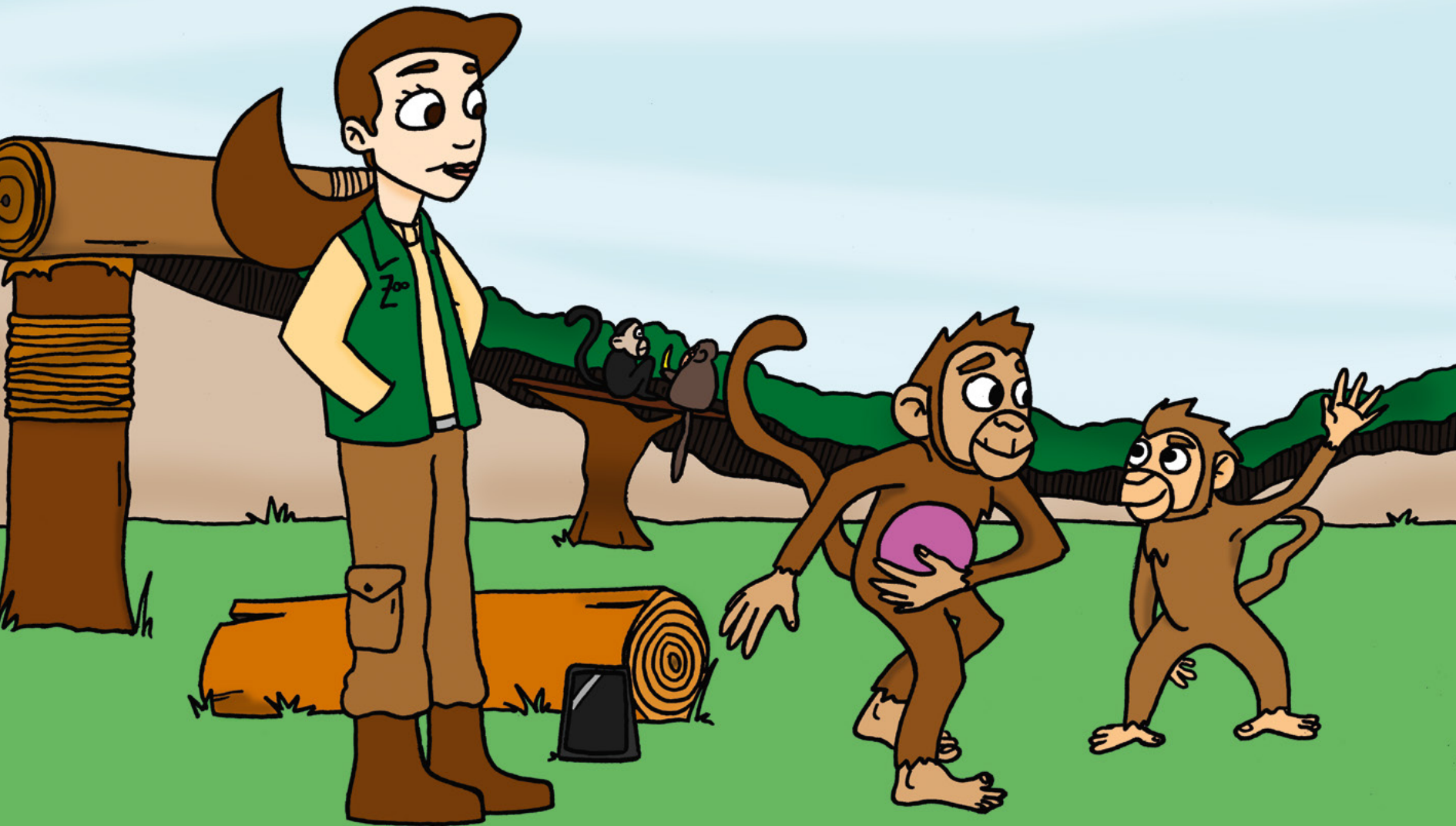

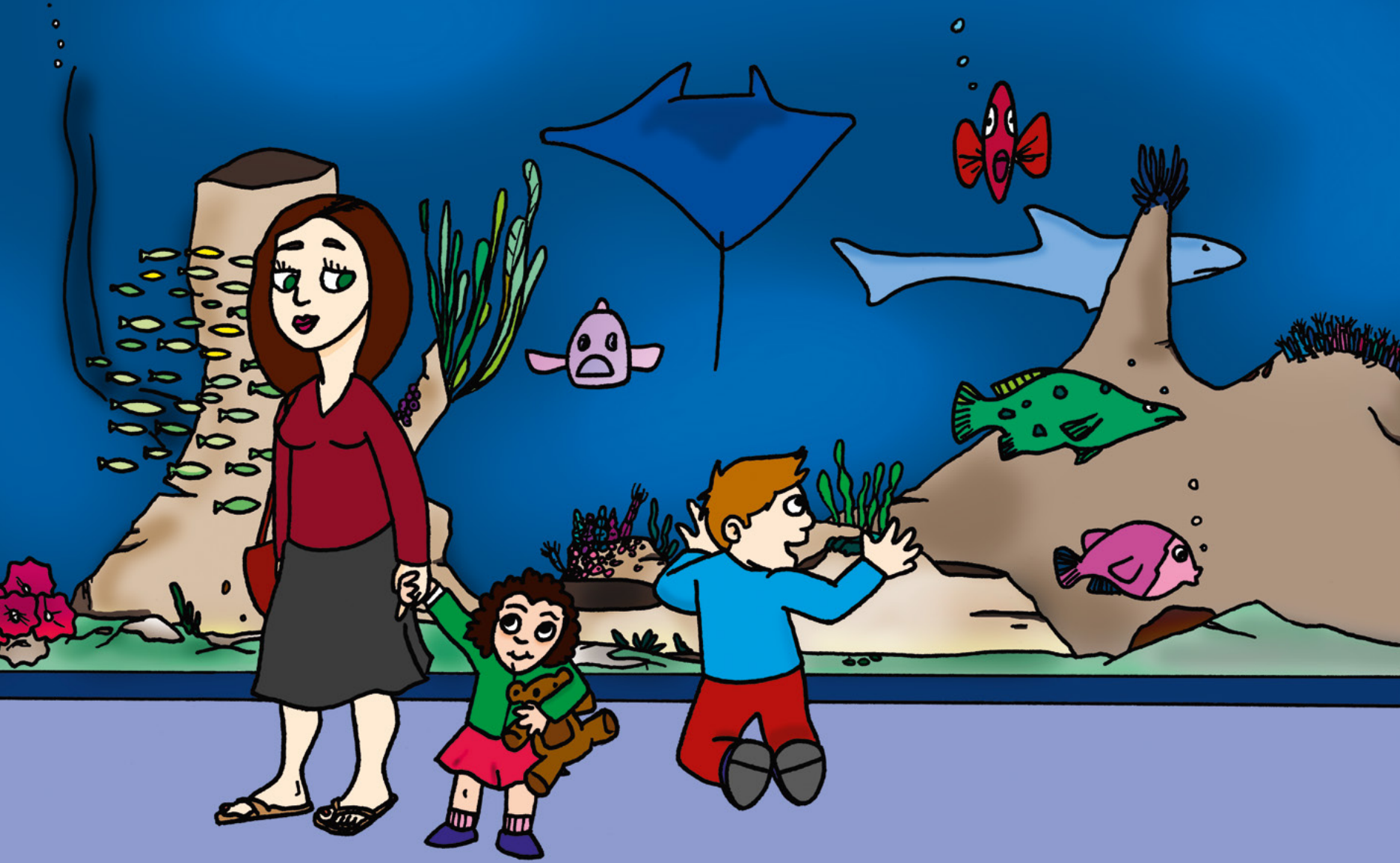

Olda teď chápe, že mobil není všechno.
Nejvíce legrace si ještě pořád užije, když si bude hrát s kamarády.

„Hod’ mi balón!“ zakřičí opičák Olda a odloží mobil.

Ředitelka Eliška má radost, že mohla Oldovi pomoci.

Eliška vesele pokračuje v pochůzce zahradou.
Dnes je v zoo spousta lidí.

Ředitelka zdraví návštěvníky u akvária.
Vidí, jak malý kluk mává na barevné rybičky.
Eliška se usmívá, protože v on-line zoo se pořád něco děje.

Ředitelka Eliška přichází
k výběhu s pandou.

Je tam veliké ticho. Panda Pavel
se tváří nešťastně a smutně. Ani bambus,
jeho nejoblíbenější jídlo, ho nedokáže
rozveselit. Co se mohlo stát?

Ředitelka Eliška se ho ptá:
„Ahoj, Pavle. Proč jsi dnes
tak smutný?“

Panda Pavel pozdravil paní ředitelku, ale znělo to moc smutně: „Dobré ráno, Eliško. Dnes mi vůbec není dobře. Jsem nešťastný, protože jsem moc tlustý!“

Ředitelka Eliška je zděšená.

„Ale, můj drahý Pavle, to přece není ani trošičku pravda,“ těší pandu.

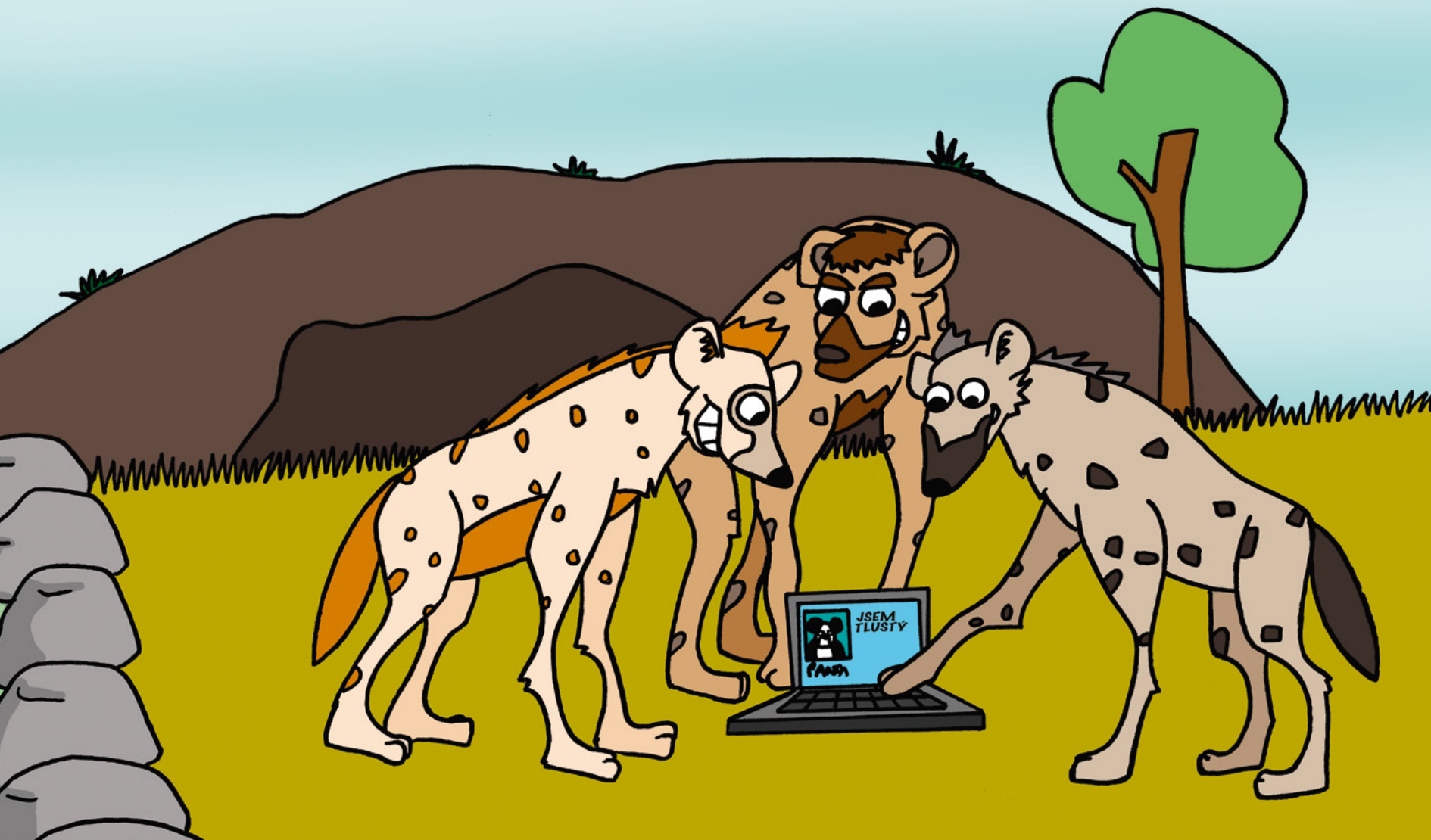
„Jak jsi přišel na takovou bláznivou věc?“

Pavel ukazuje ředitelce Elišce svůj notebook. „Někdo na Internetu napsal, že jsem moc tlustý.“

Ředitelka Eliška zaslechne hlasitý, ošklivý smích z vedlejšího výběhu.

Hyeny, které bydlí vedle, o Pavlovi píšou ošklivé věci.
Všechna ostatní zvířátka si to mohou na Internetu přečíst.
Proto je Pavel tak smutný.

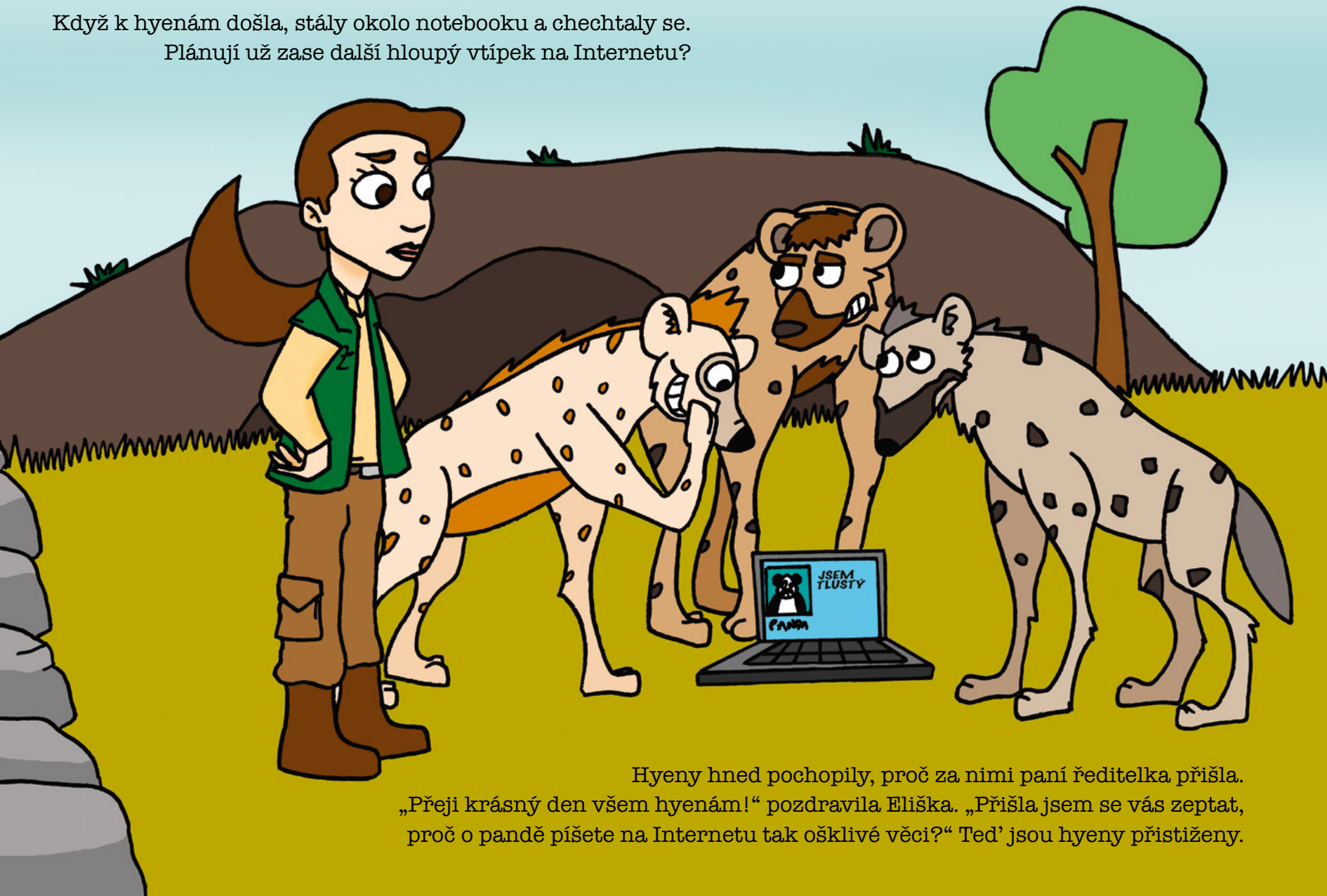
Eliška pandu uklidňuje.
„Milý Pavle, nemusíš se proto trápit. Je to jen ošklivý vtíp.
Nesmíš věřit všemu špatnému, co se píše na Internetu,
protože to nemusí být pravda.“

Pavel si oddychl a pustil se do svého bambusu,
aby konečně utišil hlad.

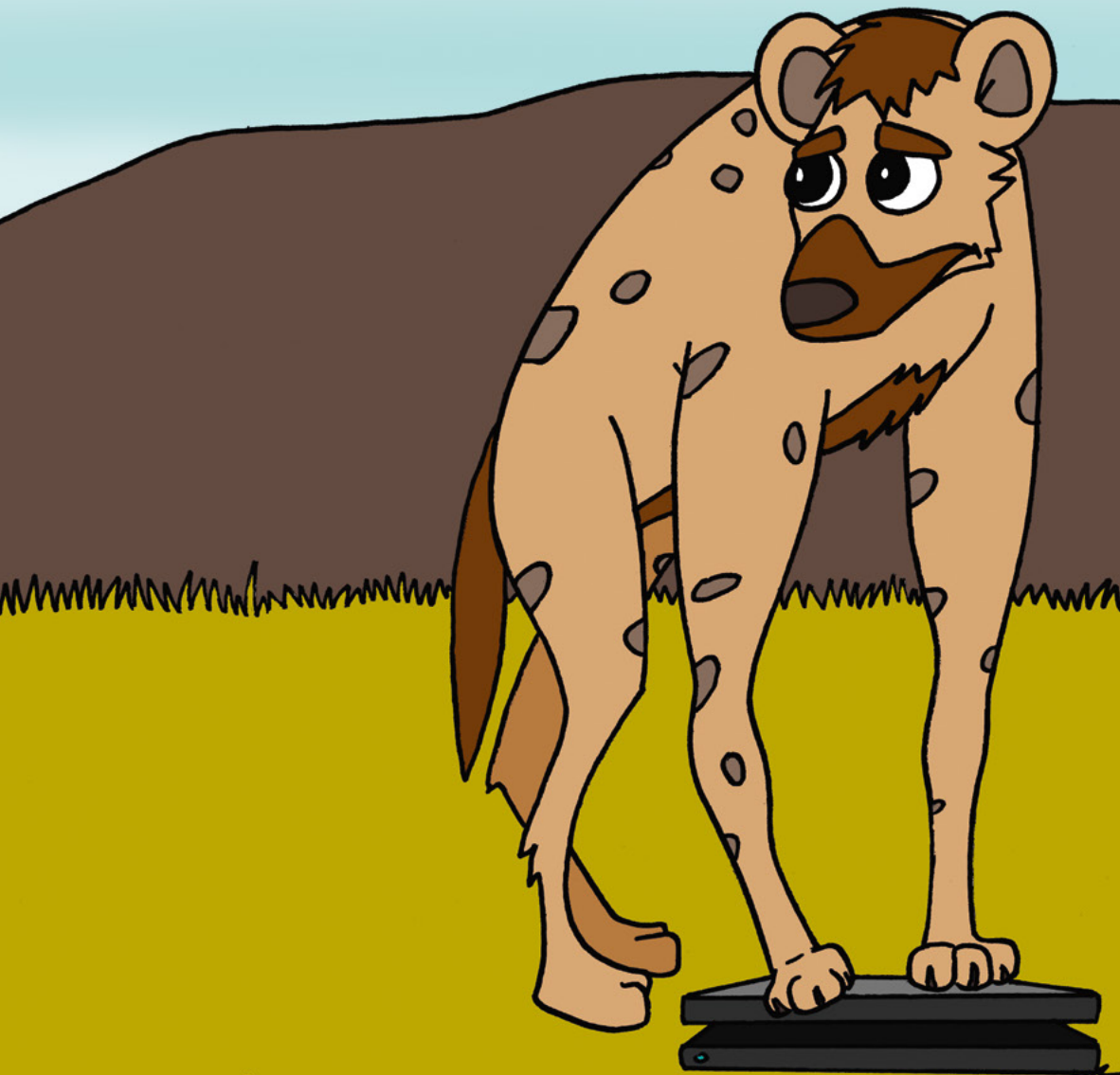
Ředitelka Eliška se s vážnou tváří vydala k výběhu hyen.
Ty hyeny! Pořád něco vyvádějí.

Když k hyenám došla, stály okolo notebooku a chechtaly se.
Plánují už zase další hloupý vtípek na Internetu?

Hyeny hned pochopily, proč za nimi paní ředitelka přišla.
„Přeji krásný den všem hyenám!“ pozdravila Eliška. „Přišla jsem se vás zeptat,
proč o pandě píšete na Internetu tak ošklivé věci?“ Ted' jsou hyeny přistiženy.

Ředitelka Eliška vysvětluje, že psát
na Internet nepravdivé a ošklivé
věci o ostatních se nemá.

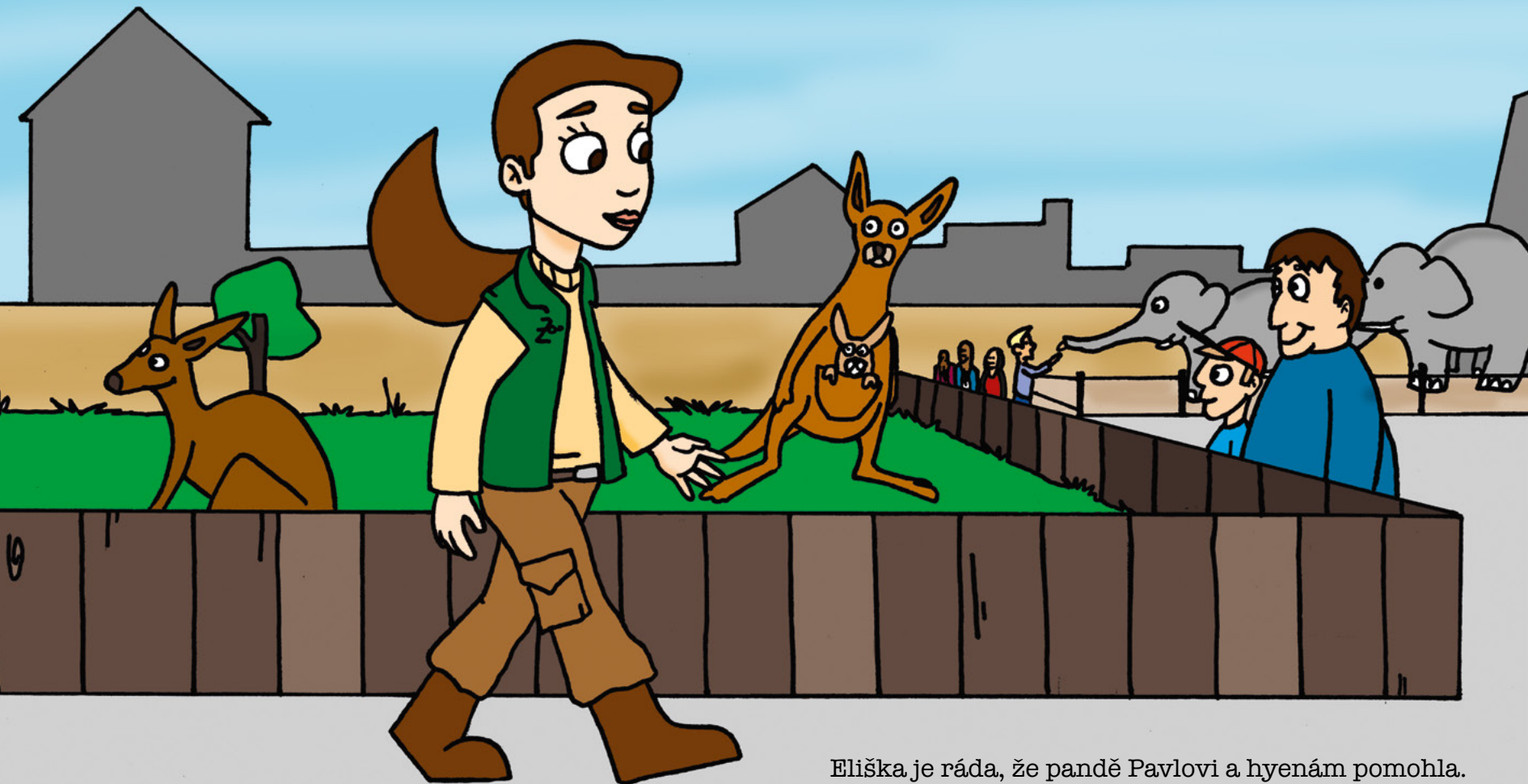
Říká: „Panda Pavel byl moc smutný
a opravdu uvěřil, že je tlustý.
Navíc si to můžou přečíst
i ostatní zvířátka.“

Jedna z hyen ředitelce odpovídá:
„Nevěděly jsme, že tomu Pavel uvěří.
Myslely jsme to jen jako vtip.
Také jsme nepomyslely na to, že si to
můžou přečíst všichni ostatní.“

Hyeny zahanbeně klopí hlavy.
Uznaly svou chybu a celá věc je
jim velmi trapná.

Chápu, že jejich vtípek nepřišel pandě vůbec zábavný, a tak všechny své zlé příspěvky z Internetu smazaly a slíbily, že už nic podobného nikdy neudělají.

Eliška je ráda, že pandě Pavlovi a hyenám pomohla. Spokojeně pokračuje v procházce zoologickou zahradou.

U klokanů je dnes velké ticho.

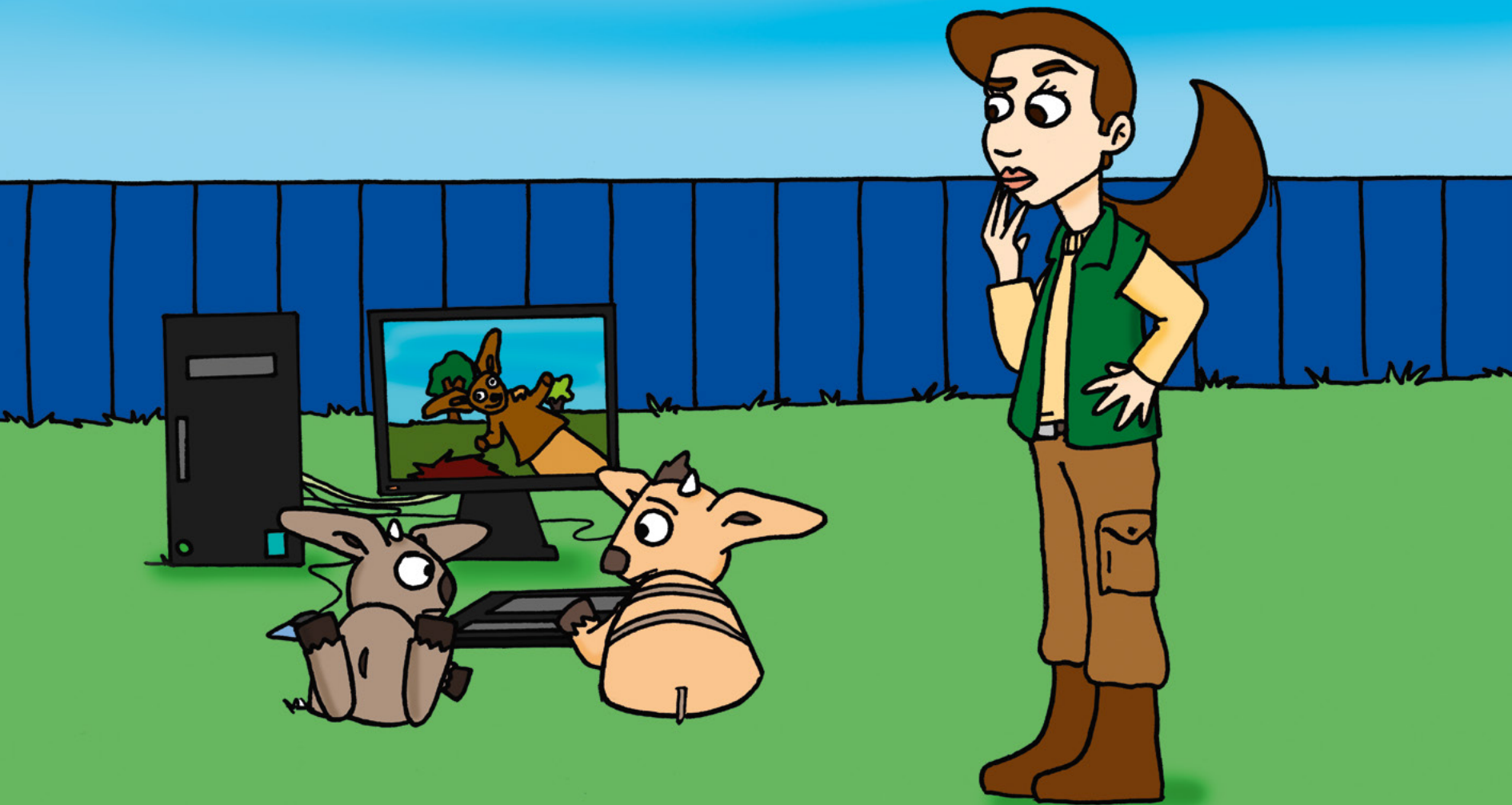
U výběhu antilop se Eliška zastavuje.

„Ahoj všichni,“ říká, „zdá se, že máte hodně práce. Co děláte?“ Maminka Anežka stlouká novou poličku.

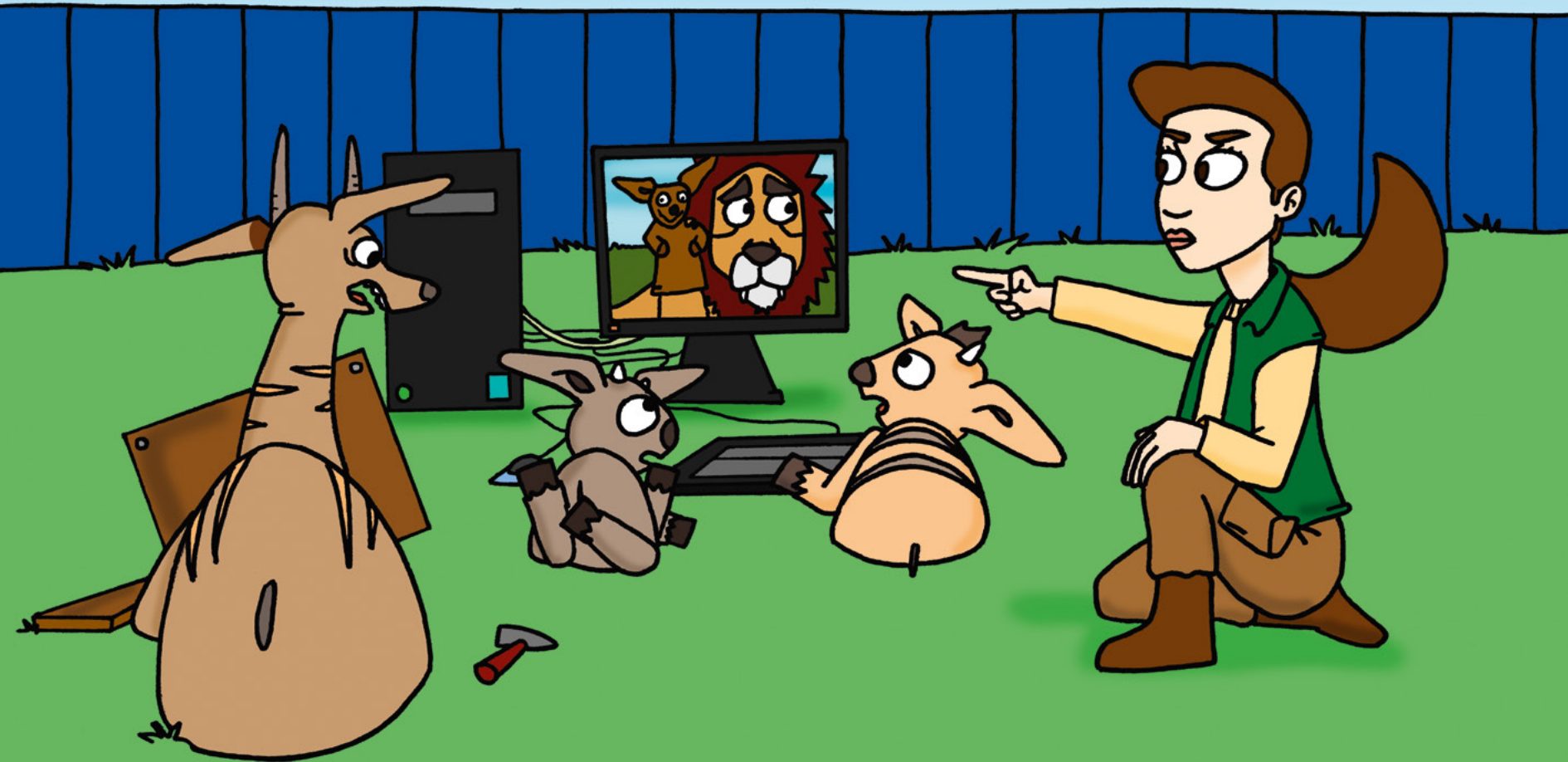

Malé antilopy Agáta a Adam chatují na počítači. Ale s kým to mluví?
„Povídáme si s jednou antilopou z naší zoo,“ vysvětluje Agáta.

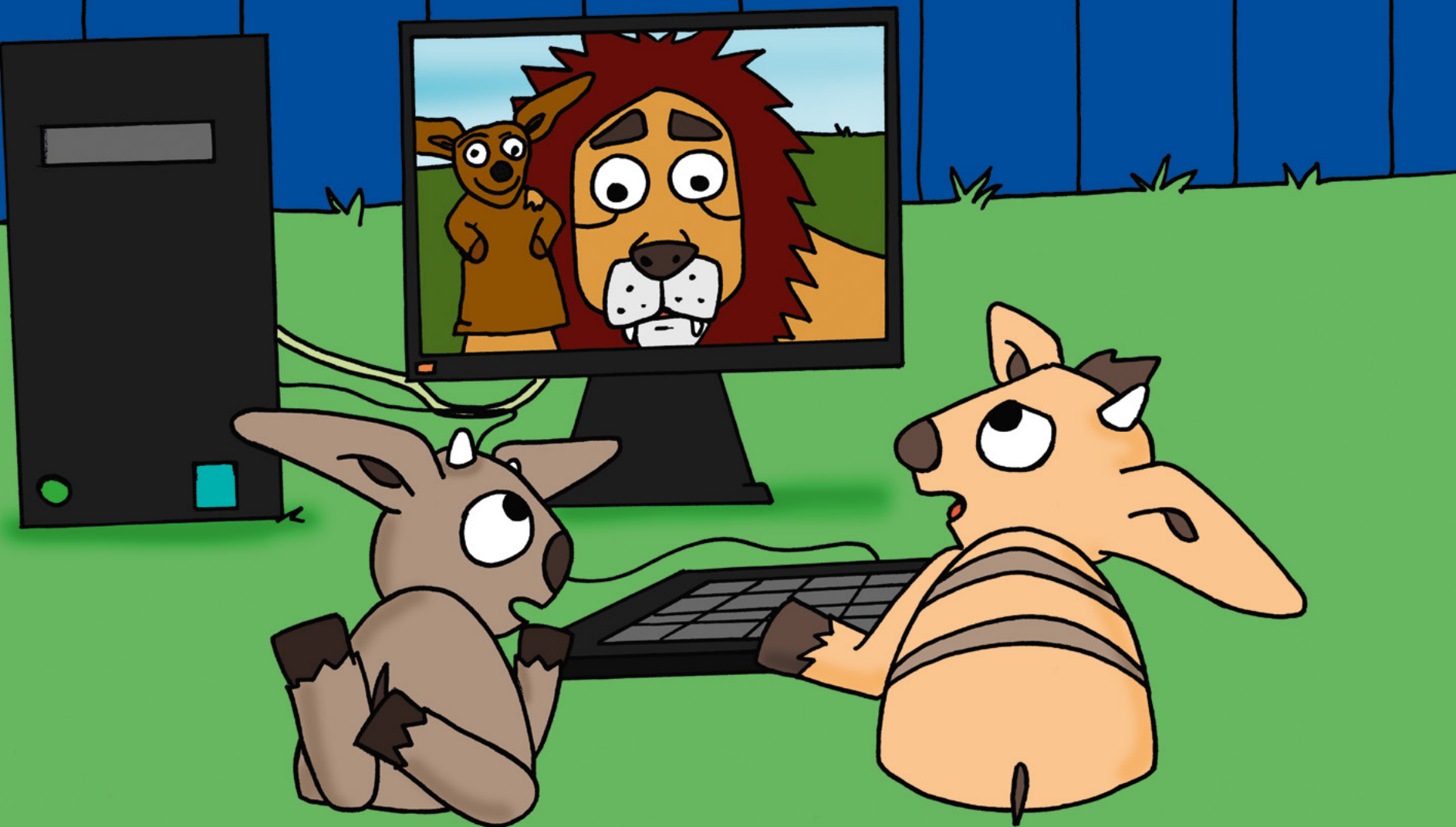

Na obrazovce je opravdu antilopa.
Ředitelka Eliška se diví. Žádné další antilopy tady v zoo nejsou.
S kým si to tedy Agáta a Adam na Internetu povídají?

Ted' ředitelka Eliška pochopila, co se děje.

Agáta a Adam si nepovídají s antilopou, ale s někým jiným! Za antilopu se vydává lev Ludvík.

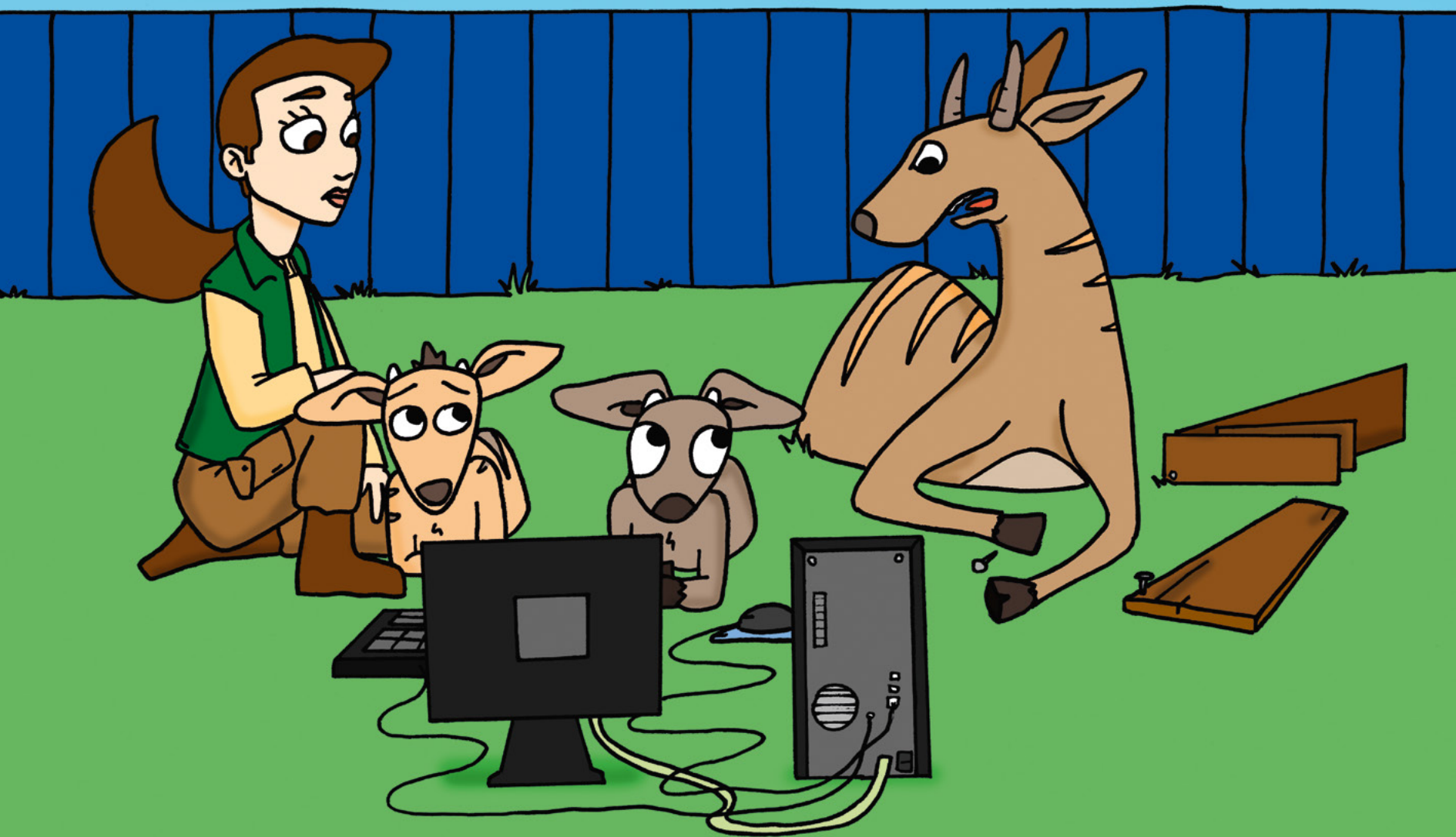

Nyní i Agáta s Adamem trik prokoukli. Lev Ludvík použil maňáska, aby je obelstil.

Protože jeho ošklivý trik odhalili, lev Ludvík se ukazuje na obrazovce.

Tváří se hodně provinile
a před ředitelkou Eliškou
a antilopami se stydí.

Antilopa Anežka zděšeně zafrká. Je tak rozpálená vzteky, že z ní málem stoupá pára:
„Proč jsi předstíral, že jsi antilopa? Chtěl jsi snad Agátu a Adama odlákat a sníst?“

Lev Ludvík se kroutí a vytáčí. Chce se vyhnout odpovědi, ale antilopa Anežka nepovolí.

Nakonec se lev zahanbeně přizná: „Ano, přemohl mě můj lovecký instinkt.“ Antilopa Anežka je v šoku a než se zmůže na slovo, lev Ludvík se omlouvá:

„Nebylo správné předstírat, že jsem někdo jiný.
Je mi to moc líto.“

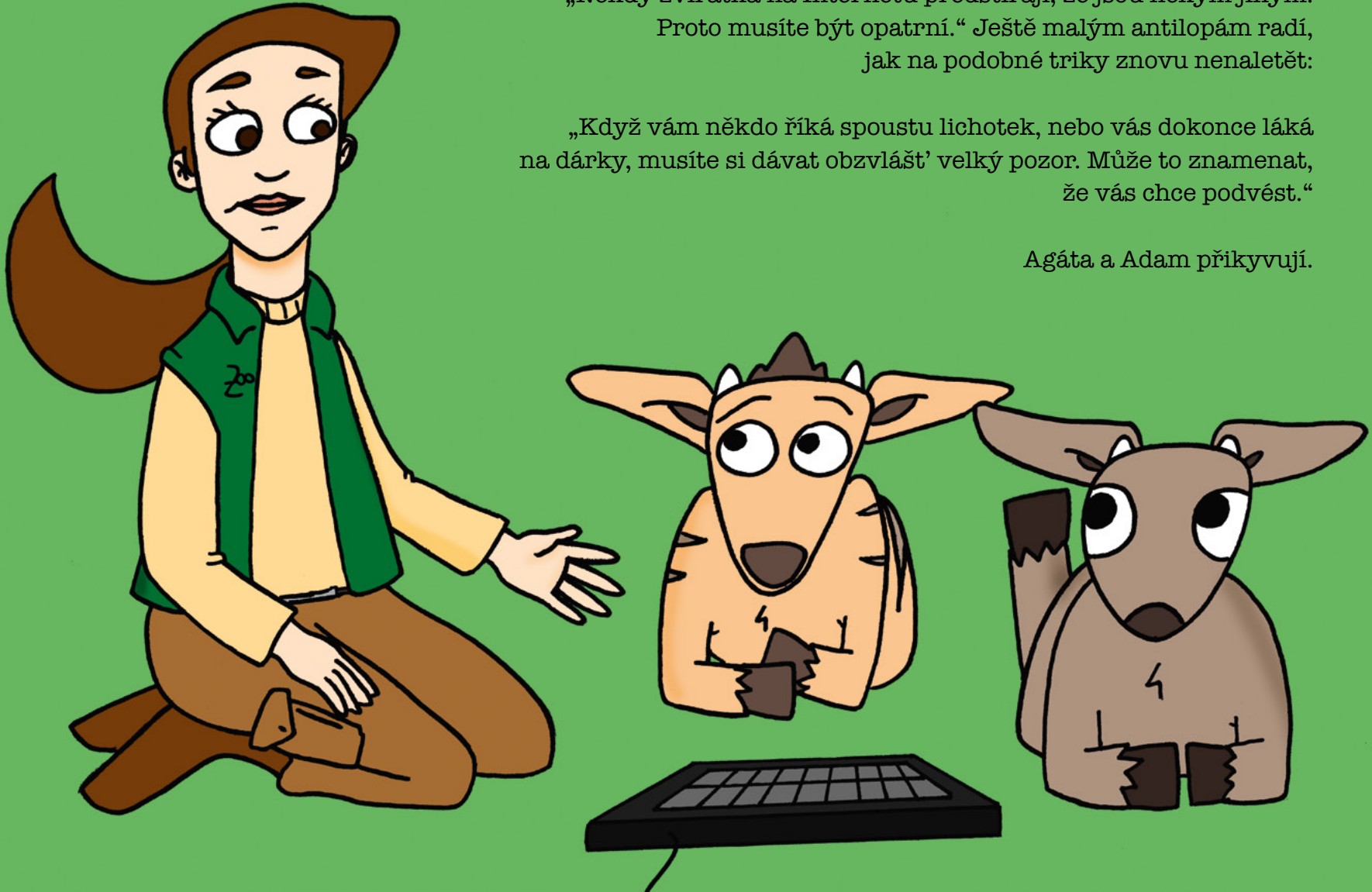
Antilopa Anežka spokojeně pokývá hlavou,
že lev uznal svou vinu. Ale ještě dětem připomíná:
„Musíte si neustále dávat pozor. I na Internetu.“

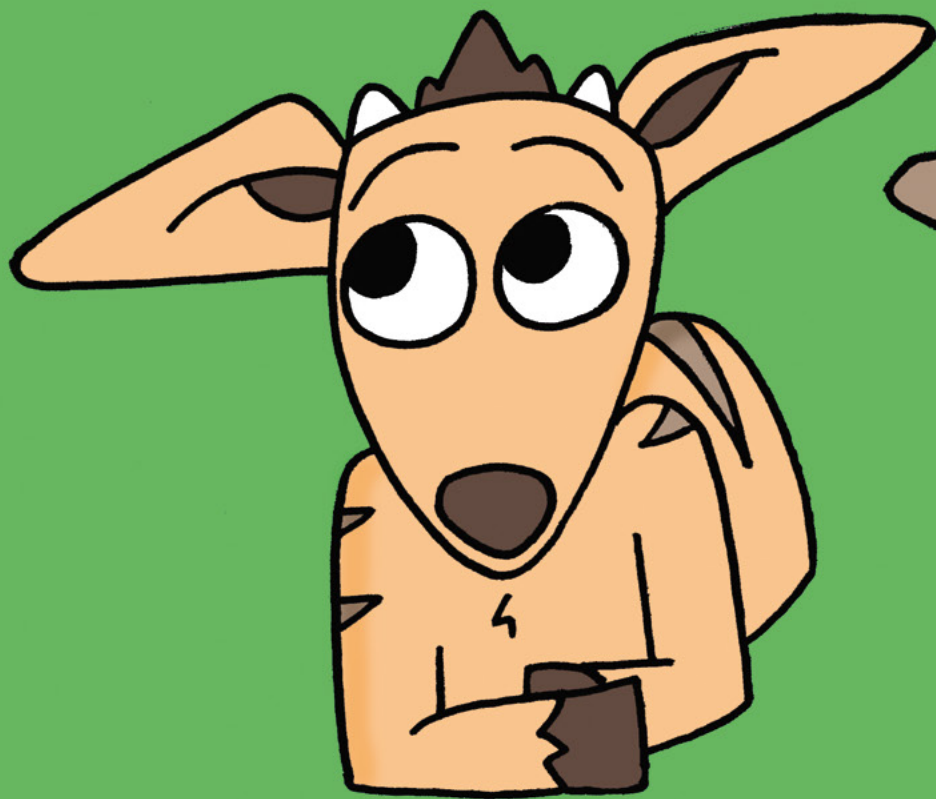
Ředitelka Eliška se obrací na Agátu a Adama.

„Někdy zvířátka na Internetu předstírají, že jsou někým jiným.
Proto musíte být opatrní.“ Ještě malým antilopám radí,
jak na podobné triky znovu nenaletět:

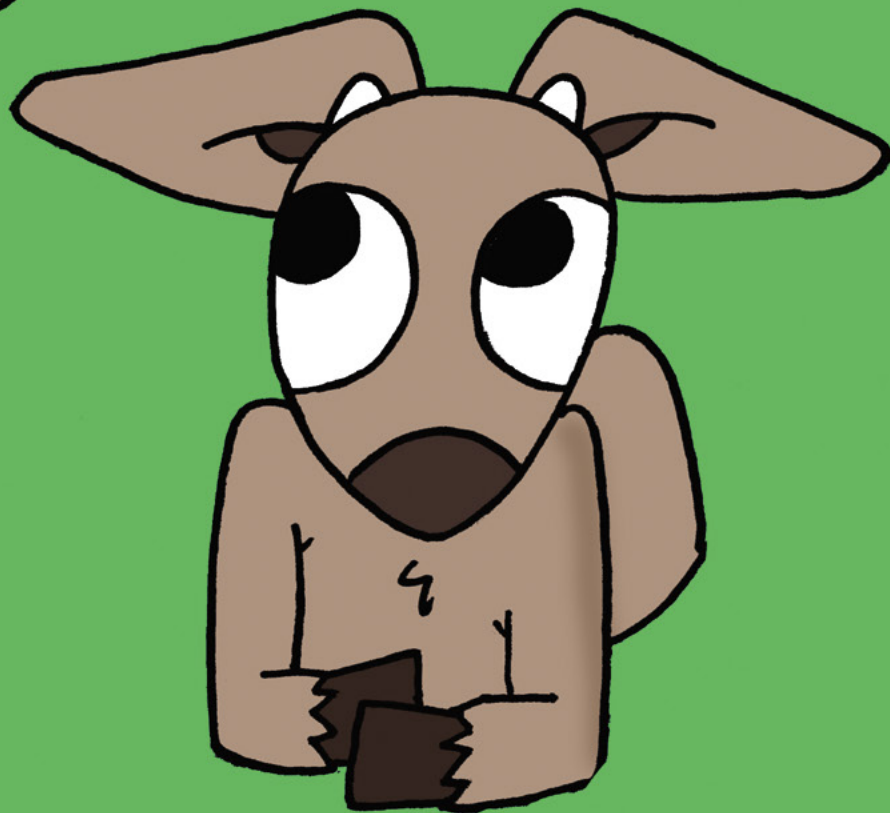
„Když vám někdo říká spoustu lichotek, nebo vás dokonce láká
na dárky, musíte si dávat obzvlášť velký pozor. Může to znamenat,
že vás chce podvést.“

Agáta a Adam přikyvuji.

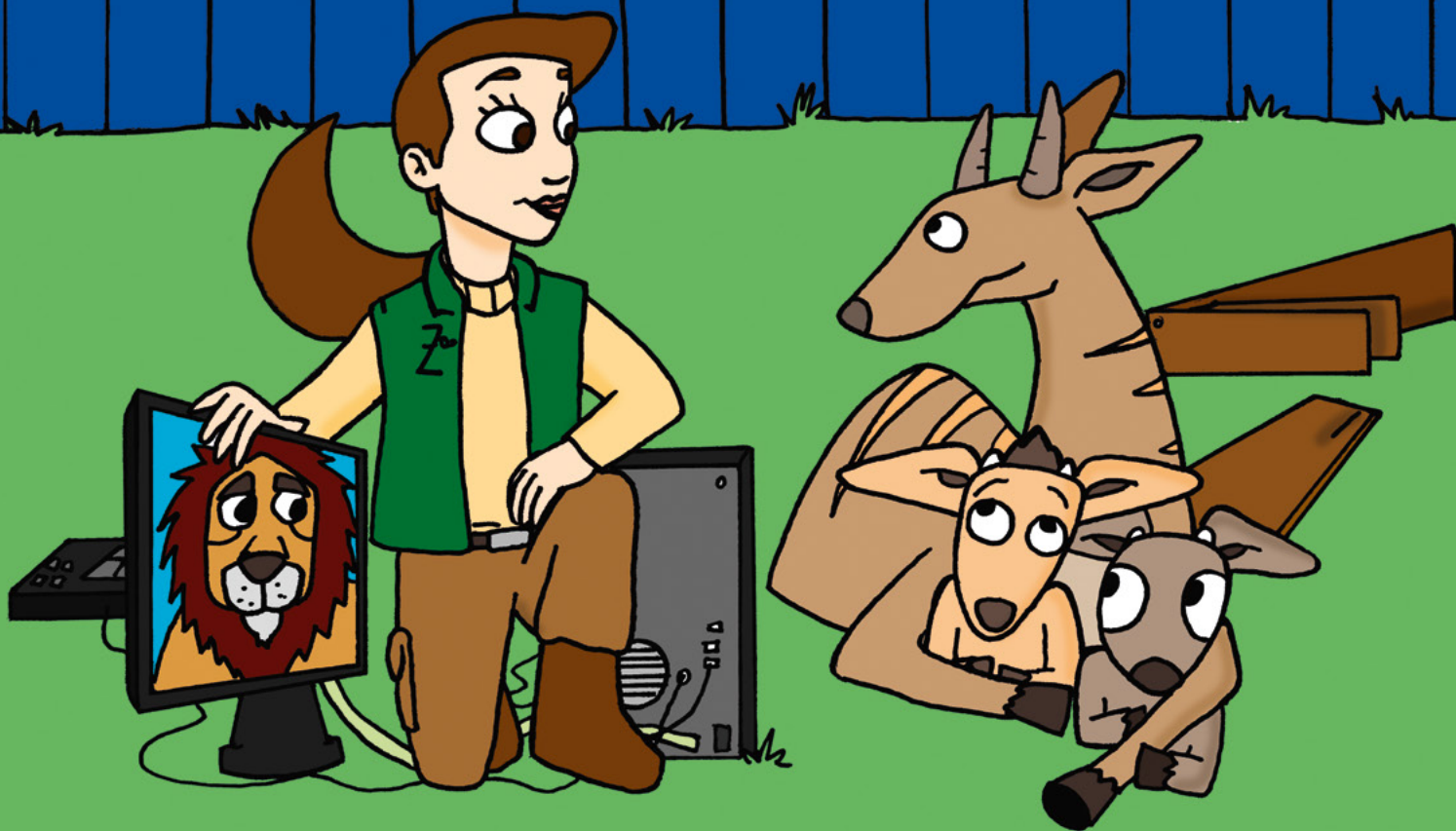

Me

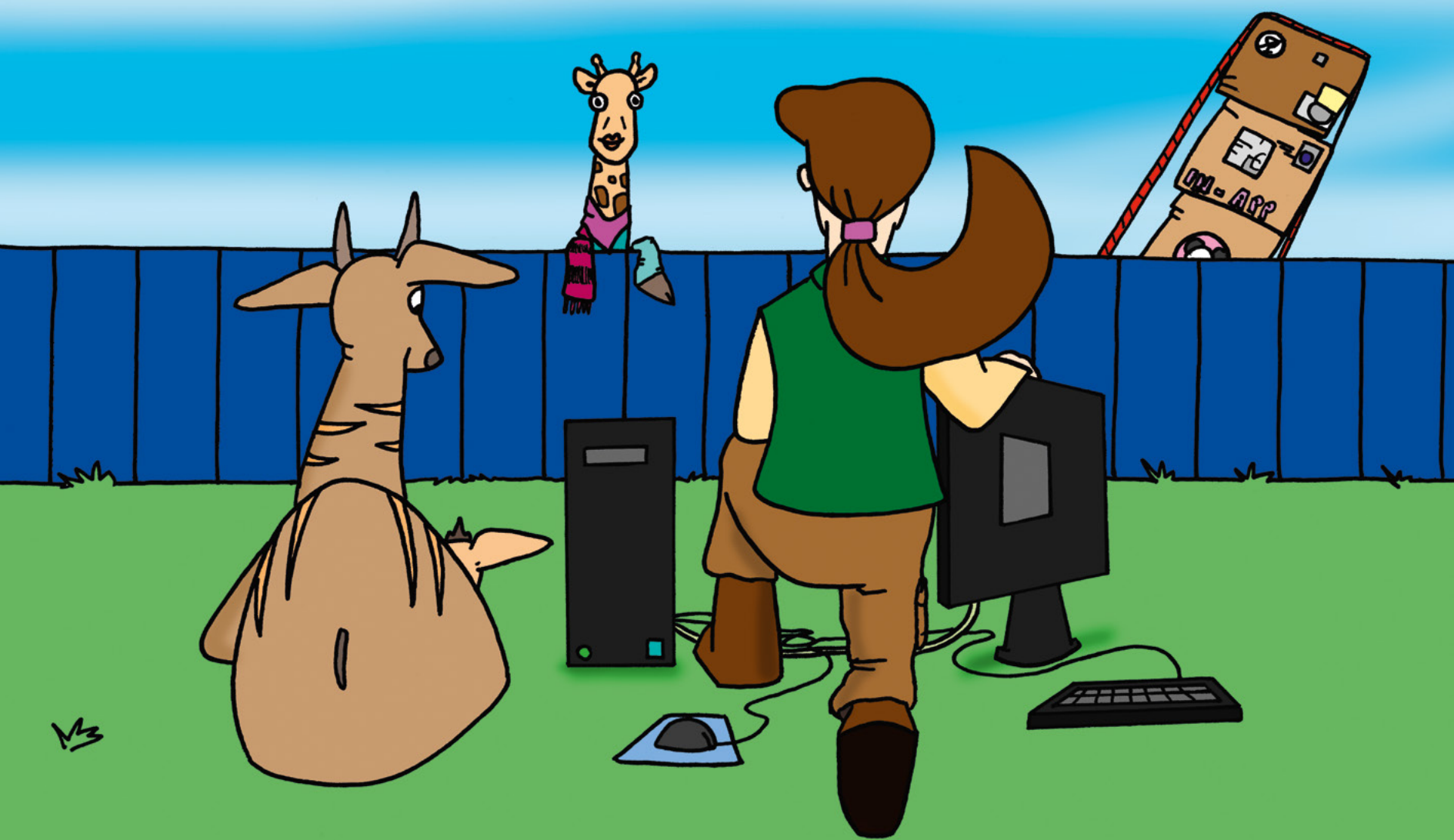
„A ještě něco,“ dodává Eliška,

„kdyby se vás někdo ptal, jestli jste doma v ohradě sami, musíte si dát pozor. To samé platí pro zvědavé otázky, kdyby se vás někdo ptal na vaši adresu nebo telefonní číslo. Po takových otázkách je nejlepší rozhovor ukončit a hned o tom povědět mamince.“

Malé antilopy ji pozorně poslouchají. Slibují, že už budou na Internetu opatrnější. Také lev slíbil, že už to neudělá.

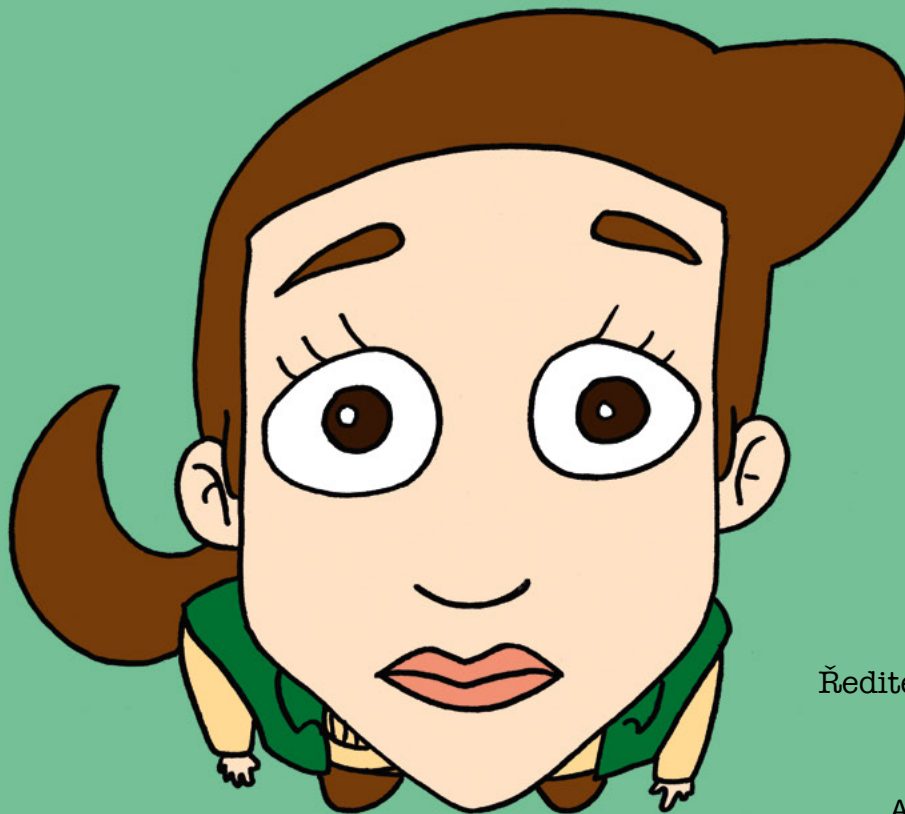
Ředitelka Eliška je ráda, že antilopám i lvu pomohla.

Obrací se směrem k žirafímu výběhu. Žirafa Žaneta stojí u plotu a tváří se velice spokojeně. Ale co se to tam děje?

Přichází doručovatel a přináší
z pošty hromadu balíčků.

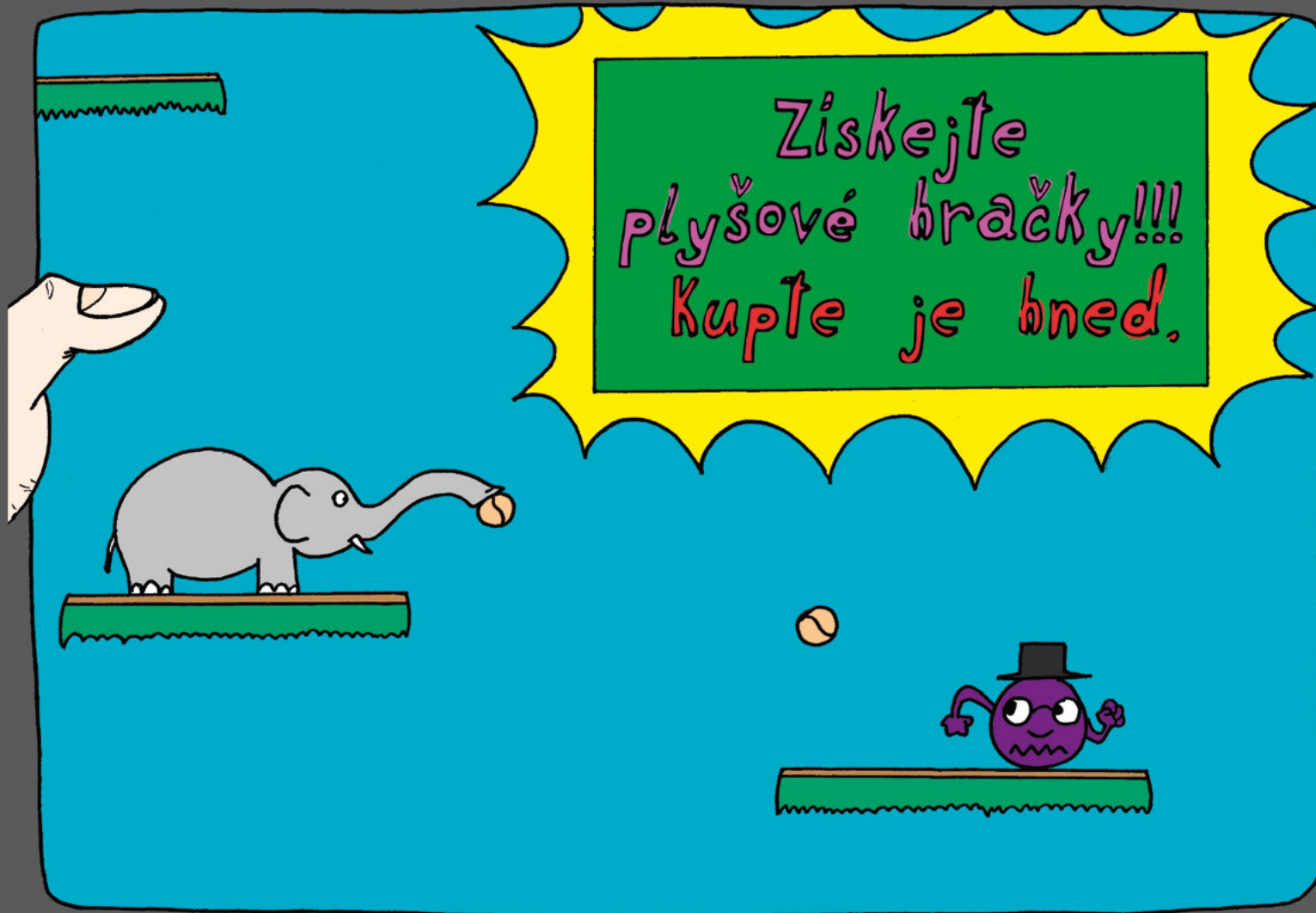
Ředitelka Eliška vidí tu velkou zásilku
a vzhledne k žirafě Žanetě:

„Ahoj Žaneto, copak se to tu děje?“
„Dářečky. To všechno jsou dárky, pro mě,“
odpovídá žirafa.

Ředitelka Eliška je překvapená. Žaneta má
narozeniny až příští měsíc, tak jak je možné,
že dostává dárky už teď?

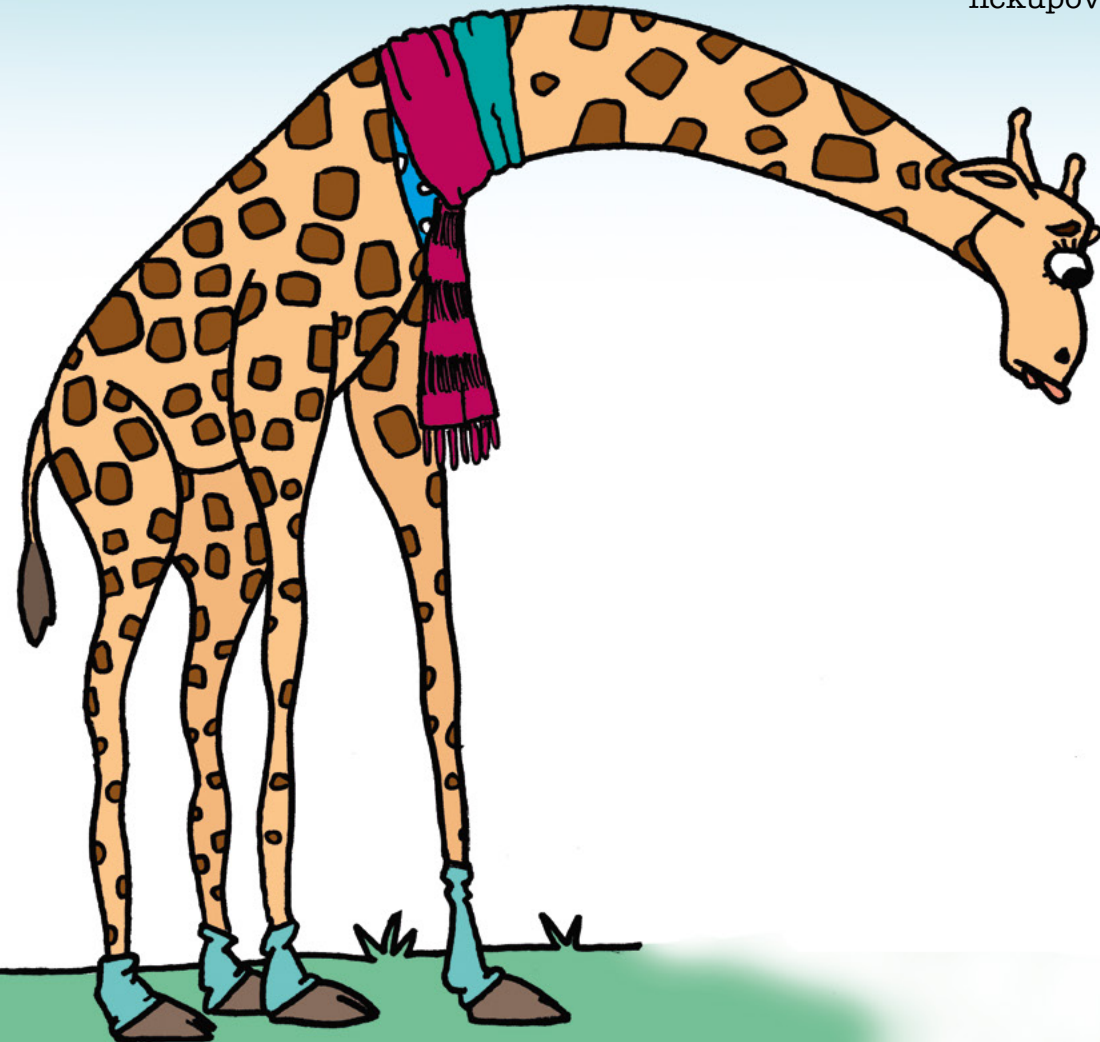
„Podívej,“ ukazuje žirafa Žaneta,
„tyhle dárky jsem dostala od jedné aplikace na Internetu.“

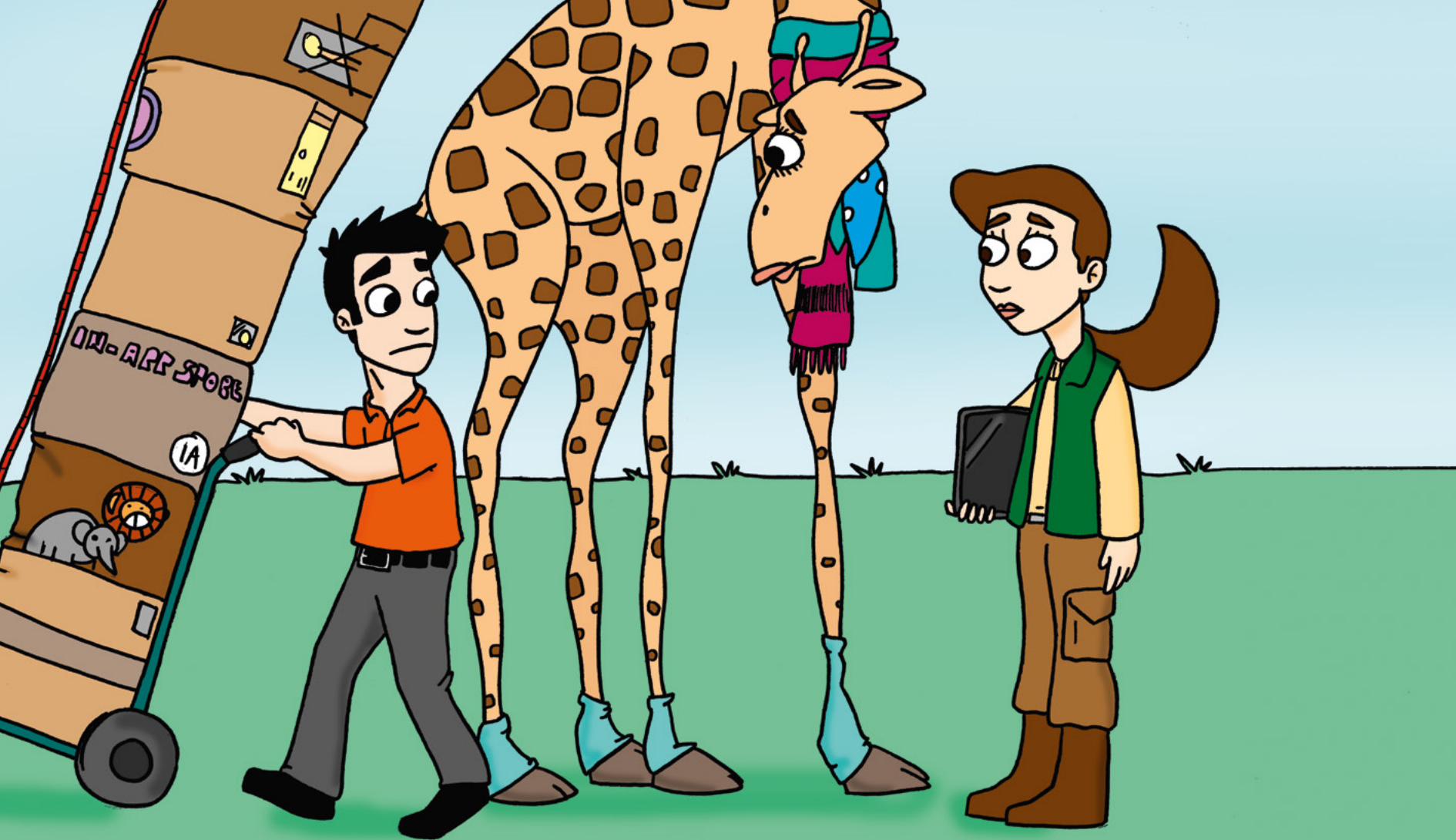

„V této hře na mém tabletu je tlačítko, které říká: „Získejte plyšové hračky!!!“.
Klikla jsem na něj, a tak mi poslali všechny tyhle dárky,“ vysvětluje Žaneta.

„Ale ne, milá Žaneto,“ vzdychne ustaraně ředitelka Eliška, „to nejsou dárky! Tyhle plyšové hračky sis koupila.“ Žaneta tomu nemůže uvěřit. Je moc překvapená. „Ne, ne, ne. Nic jsem nekupovala,“ říká, ale najednou si tím není moc jistá.

„Bohužel ano,“ vysvětluje ředitelka Eliška. „Stejně jako ve skutečném světě, ani na Internetu nedostaneš prostě jen tak zadarmo dárky. To tlačítko, na které jsi klikla, je tlačítko ke koupi.“

Ředitelka Eliška posílá doručovatele se všemi těmi balíčky zpět.

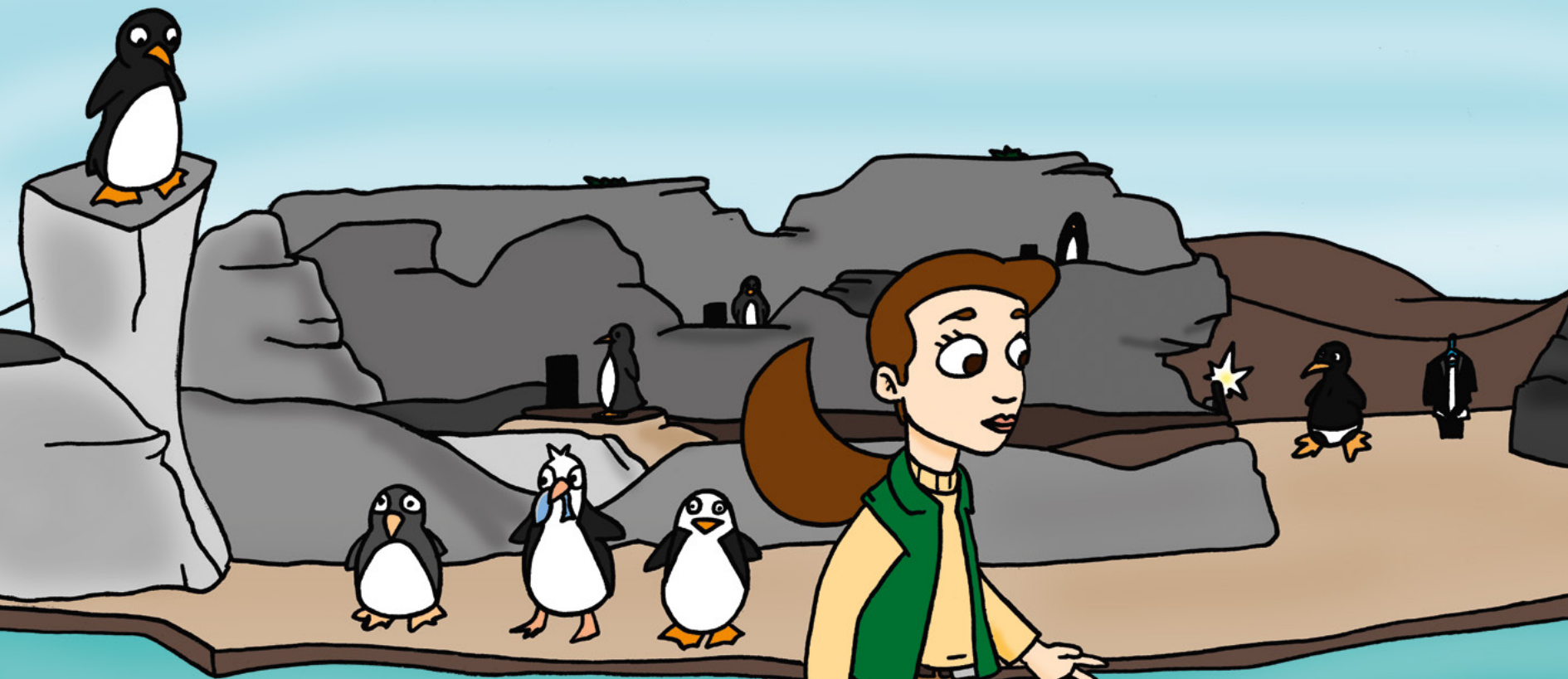
Vysvětluje mu, že žirafa Žaneta se spletla. Nevěděla, že si plyšáky kupuje. Kromě toho se Žaneta zapomněla nejprve zeptat rodičů. Bez dovolení maminky a tatínka nesmí žádné plyšové hračky koupit.

Ředitelka Eliška vysvětluje žirafě Žanetě, na co si má dávat lepší pozor.

„Když hraješ hry, často se v nich objevují tlačítka, která ti slíbí hračky nebo podobné věci. Na ty musíš být opatrná.“ Pohladí Žanetu po tváři.

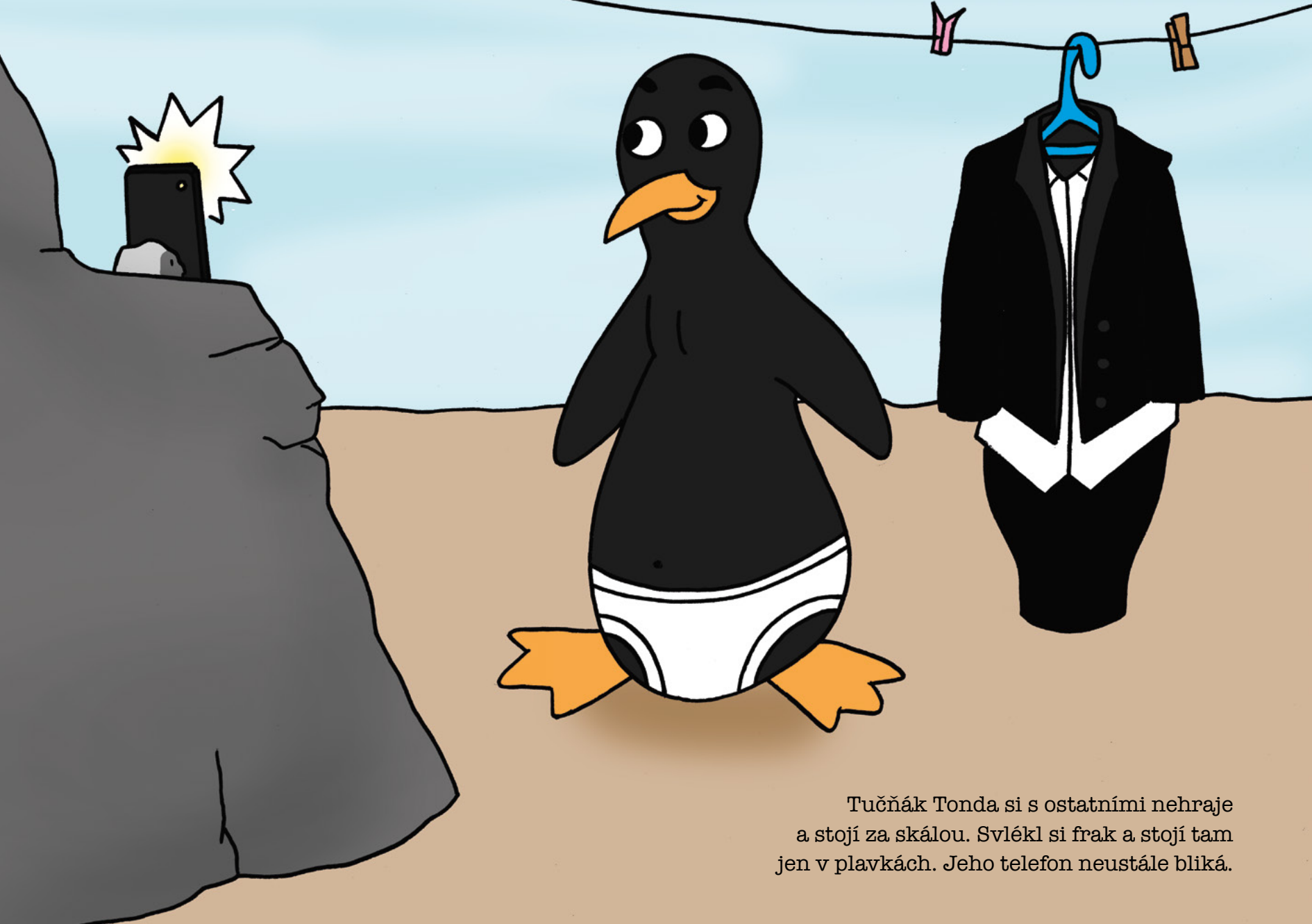

„Stejně jako v opravdové zoo, ani na Internetu není většinou nic zadarmo. To ale neznamená, že nemůžeš hrát hry, jen si příště dej větší pozor.“

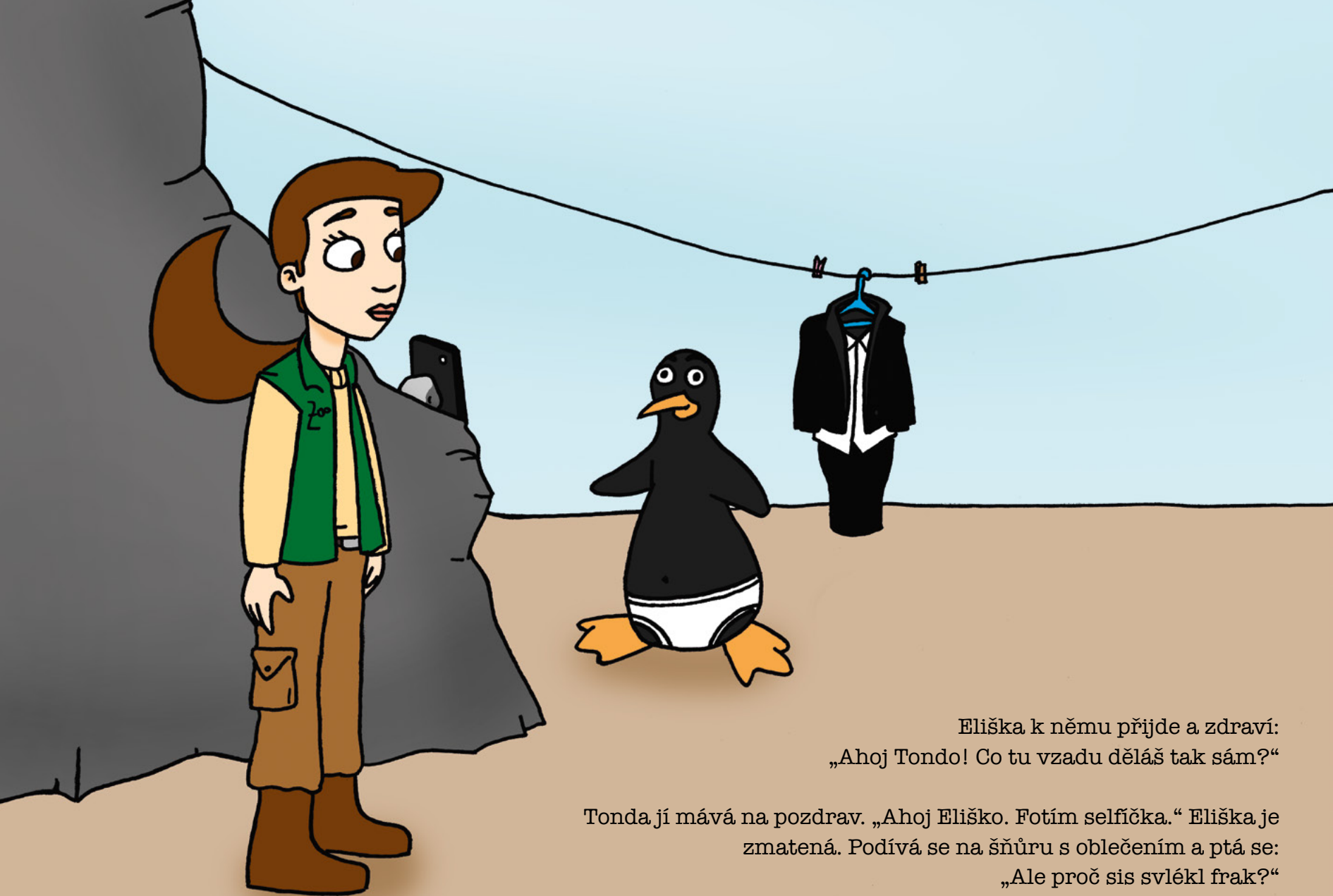

Ředitelka Eliška pomalu končí svou cestu po zoo. Poslední zastávku udělá u tučňáků. V ohradě mají velký bazén, ve kterém plavou ledové kry.

Všichni tučňáci si vesele hrají a plavou v bazénu, nebo skáčou z ker do vody. Jen jeden stojí stranou. „Co to dělá?“ ptá se Eliška sama sebe.

Tučňák Tonda si s ostatními nehraje
a stojí za skálou. Svlékl si frak a stojí tam
jen v plavkách. Jeho telefon neustále bliká.

Eliška k němu přijde a zdraví:
„Ahoj Tondo! Co tu vzadu děláš tak sám?“

Tonda jí mává na pozdrav. „Ahoj Eliško. Fotím selfíčka.“ Eliška je zmatená. Podívá se na šňůru s oblečením a ptá se:
„Ale proč sis svlékl frak?“

Tonda se zatváří vážně:
„Svlékl jsem si frak, protože jsem se chtěl
vyfotit v nových plavkách.“

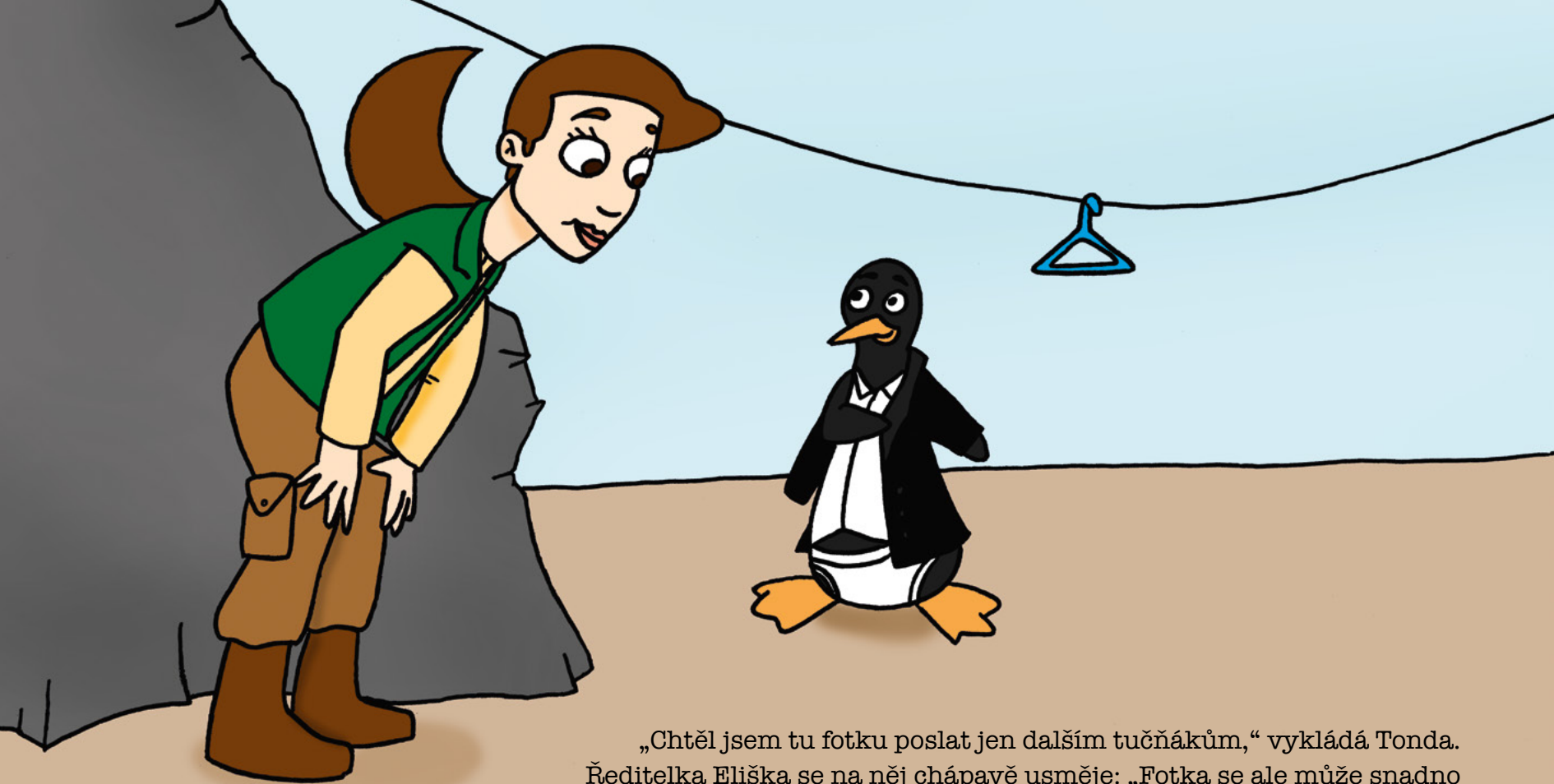
Chtěl bych tu fotku poslat ostatním tučňákům.“
Ředitelka Eliška se zděsí: „Ale Tondo, nemůžeš přece posílat
svoje fotky v plavkách jiným zvířátkům.“

Tonda zrudl.
Nenapadlo ho, že se ředitelce Elišce jeho nápad
nebude zamlouvat. Zároveň je zmatený.

„Proč se ti můj nápad nelíbí?“
ptá se a najednou mu to dochází.

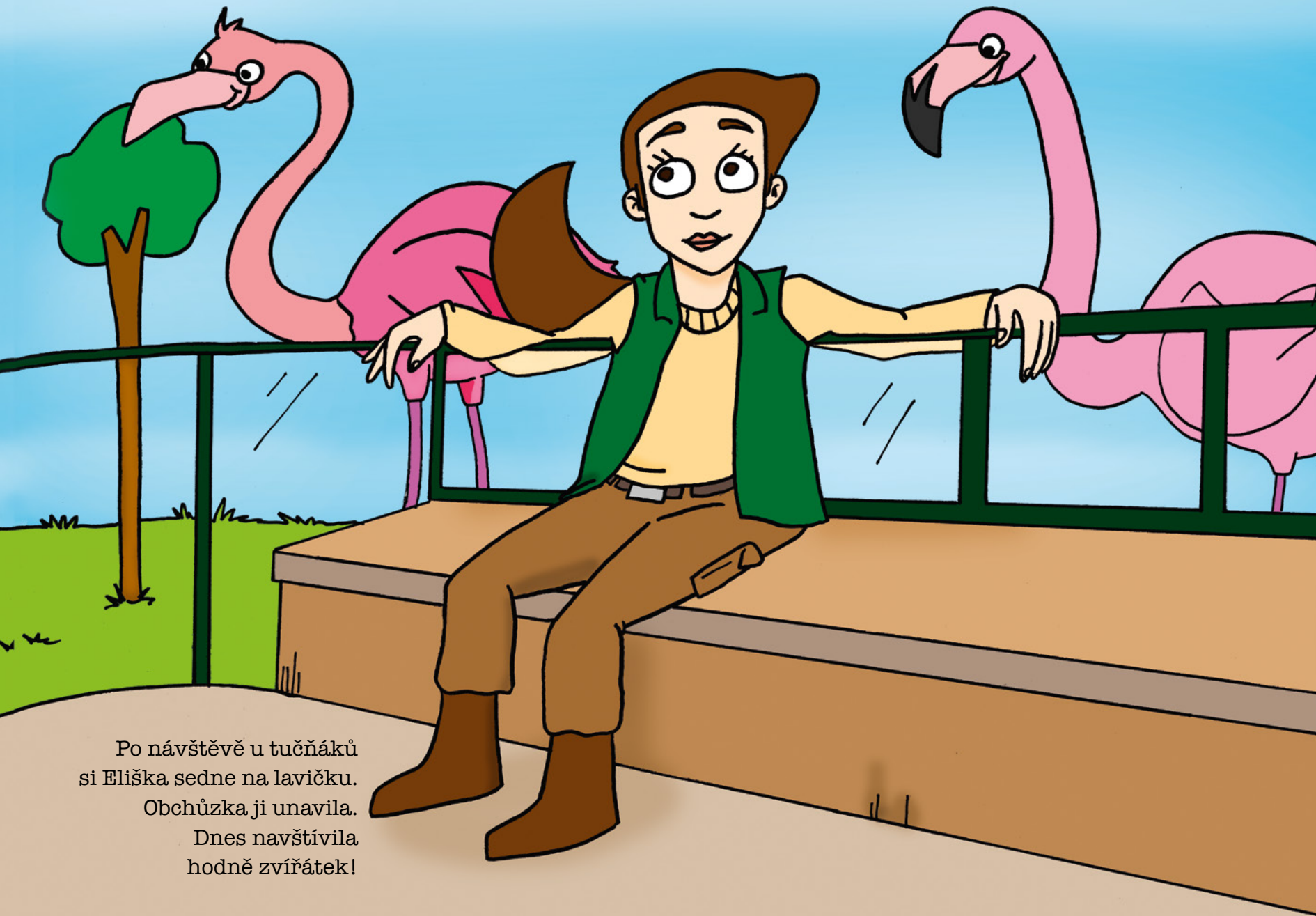

Ředitelka Eliška mu vysvětluje, jak to s fotografiemi je:
„Neměl bys posílat své fotky v plavkách na Internet.
Nikdy nevíš, kde tvá fotka skončí.“

„Chtěl jsem tu fotku poslat jen dalším tučňákům,“ vykládá Tonda. Ředitelka Eliška se na něj chápavě usměje: „Fotka se ale může snadno dostat jinam a stane se to rychleji, než bys řekl švec. Jen si představ, že by ji někdo poslal hyenám, mohly by s ní vyvést nějakou zlomyslnost. Mohla by ji dostat i zvířátka, která ani neznáš a fotka pro ně nebyla určena.“

Ted' už to tučňák Tonda pochopil: „Internet je veliký a já nemůžu vědět, co všechno jiná zvířátka dělají, je to tak?“ Ředitelka pokývá hlavou. „Správně,“ mrkne na Tonda.

Po návštěvě u tučňáků
si Eliška sedne na lavičku.
Obchůzka ji unavila.
Dnes navštívila
hodně zvířátek!

On-line zoo je neobyčejná zoo.
Ale s Internetem, mobilními telefony
a počítači přicházejí stále znovu i problémy.
„Nejdůležitější je, že si zvířátka řeknou
o pomoc, když ji potřebují,“ myslí si
spokojeně Eliška.

Ředitelka Eliška pozoruje poslední
návštěvníky, jak odcházejí domů.

Co asi do on-line zoo přinese další den?
Eliška se usměje. V každém případě
to bude den plný překvapení
a dobrodružství.

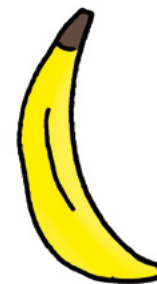

KONEC

Achmed Abdel-Salam, BA Nezávislý scenárista, režisér a herec Achmed Abdel-Salam se narodil v roce 1983 ve Vídni, v Rakousku, a již v dětství objevil vášeň pro vyprávění příběhů. Jeho první vlastnoručně natočené scénáře ho zavedly na Filmovou akademii ve Vídni, kde v současné době studuje magisterské studium scenáristiky a dramaturgie. V roce 2013 získal cenu Carla Mayera za filmové zpracování snímku „Der Rand“ a v roce 2014 obdržel grant na scénář od nadace Literar Mechana. V roce 2017 ho vybrala Tokijská nadace pro postgraduální stipendium Young Leaders Fellowship. Achmed momentálně pracuje na několika filmových projektech.

Mag. phil. Daniela Drobna, Bakk. Phil. Narodila se v Bratislavě v roce 1988 a od roku 1991 žije ve Vídni. Vystudovala německý jazyk a literaturu a komunikační studia se zaměřením na mediální gramotnost a digitální média. Za své literární počiny obdržela několik ocenění, za svůj první román získala Literární grant od rakouského Ministerstva školství, umění a kultury. Jejimi nejnovějšími úspěchy jsou stipendium Miry Lobe za literaturu pro děti a mládež od Rakouského spolkového kancléřství a cena za scénář Rakouské poroty pro scénář. Od roku 2018 učí na Institutu jazykových umění na univerzitě užitého umění. Její nový román „Als die Kirche den Fluss überquerte“ vydal Piper v roce 2018. Didi léta pracuje na plný úvazek v IT oboru. www.dididrobna.com.

ISPA je zastřešující organizace internetového průmyslu, zastupuje 200 svých členů a od roku 1997 prosazuje podporu Internetu v Rakousku. ISPA považuje používání Internetu za rozhodující kulturní techniku a uvědomuje si společensko-politickou odpovědnost, která z toho vyplývá. V rámci projektu Safer Internet uskutečňovaného Evropskou komisí vypracovává četné informační materiály zaměřené speciálně na posilování mediální kompetence dětí a mládeže, a tak vytváří povědomí o bezpečném a odpovědném používání Internetu.

Saferinternet.at
Das Internet sicher nutzen!

ON-LINE ZOO

Daniela Drobna, Achmed Abdel-Salam

Za tuto publikaci odpovídá pouze její autor.
Evropská unie nenes odpovědnost za jakékoli využití informací v ní obsažených.

Přeloženo z německého originálu knihy *Der Online-Zoo*,
(www.ispa.at/onlinezoo).

1.vydání, 2016

Původní vydavatel:

ISPA - Internet Service Providers Austria, Vídeň (Rakousko).

Za podpory Evropské unie, v rámci projektu Safer Internet.

Vydavatel:

CZ.NIC, z. s. p. o.

Milešovská 5, 130 00 Praha 3

Edice CZ.NIC

www.nic.cz

2. vydání, Praha 2019 (1. vydání 2018)

Knihla vyšla jako 23. publikace v Edici CZ.NIC.

Přeložila: Veronika Vondál Formánková

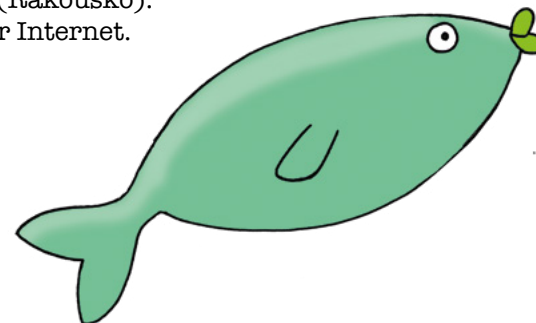
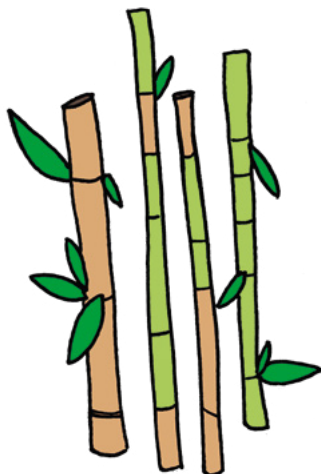
© 2018 Daniela Drobna, Achmed Abdel-Salam

Uvedená práce (dílo) podléhá licenci Creative Commons

Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)

ISBN 978-80-88168-48-5 (PDF)

ISBN 978-80-88168-47-8 (vázáno)

SAFER INTERNET

WWW.

WiFi

Oknize Pojd'te se s námi podívat do neobyčejné zoo. V této zoologické zahradě není on-line pouze ředitelka Eliška, ale Internet zde používají i všechna zvířátka. Smartphony, tablety, PC i notebooky jsou součástí jejich každodenního života. Během své procházky po zoo ředitelka Eliška zjišťuje, jaké radosti i strasti mohou Internet a všechna elektronická zařízení způsobit. Bude Eliška schopna pomoci všem zvířátkům?

O autorech Mag. phil. Daniela Drobná, Bakk. Phil. V ISPA má Daniela na starosti projekt Safer Internet, jakož i řadu publikací o tématech spojených s on-line bezpečností a mediální gramotností. Vystudovala německý jazyk a literaturu. Za svá literární díla obdržela mnoho ocenění. V roce 2013 získala literární grant od rakouského ministerstva kultury za svůj první román „Zwischen Schaumstoff“. V roce 2015 získala startovní grant pro literaturu spolkového kancléřství Rakouské republiky za svůj druhý román, na kterém v současné době pracuje.

Achmed Abdel-Salam, BA Vedle svého povolání herce a scenáristy ilustruje komiksy a nadále studuje dramaturgii a scénaristiku na filmové akademii ve Vídni. Je autorem a režisérem několika krátkých filmů „Der Rand“, získal ocenění Carl Mayer na vídeňské výstavě v roce 2013. V roce 2014 obdržel ocenění za scénář od Literar Mechana.

O edici Edice CZ.NIC je jedním z osvětových projektů správce české domény nejvyšší úrovně. Cílem tohoto projektu je vydávat odborné, ale i populární publikace spojené s Internetem a jeho technologiemi. Kromě tištěných verzí vychází v této edici současně i elektronická podoba knih. Ty je možné najít na stránkách knihy.nic.cz.

Edice CZ.NIC

 Spolufinancováno Nástrojem Evropské unie pro propojení Evropy

knihy.nic.cz

ISBN 978-80-88168-48-5

9 788088 168485